

TOELICHTING
VAN HET
BESTEMMINGSPLAN
NATUURBEGRAVEN OP DE KALENBERG
BARCHEM
GEMEENTE LOCHEM

Opdrachtnummer : 08.379A
IDnr. : NL.IMRO.0262.buNbegrKalenbBa-BP41
Datum : juni 2024
Versie : 3
Auteurs : mRO b.v.
Vastgesteld d.d. :

INHOUD VAN DE TOELICHTING

1	INLEIDING.....	4
1.1	VOORGESCHIEDENIS.....	4
1.2	WIJZIGING PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING	7
1.3	AANLEIDING EN DOEL.....	9
1.4	LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED	10
1.5	VIGEREND BESTEMMINGSPLAN	12
1.6	LEESWIJZER.....	14
2	PLANBESCHRIJVING	15
2.1	INLEIDING.....	15
2.2	DEELGEBIED 1 (NATUURBEGRAVEN)	15
2.3	DEELGEBIED 2 (BOSCOMPENSATIE).....	20
3	BELEIDSKADER	24
3.1	INLEIDING.....	24
3.2	RIJKSBELEID	24
3.3	PROVINCIAAL BELEID	26
3.4	GEMEENTELIJK BELEID.....	32
4	RANDVOORWAARDEN – MILIEUASPECTEN	35
4.1	INLEIDING.....	35
4.2	GELUID	35
4.3	LUCHTKWALITEIT	35
4.4	BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING (OMGEVINGSANALYSE)	37
4.5	EXTERNE VEILIGHEID	37
4.6	BODEM	39
4.7	WATER	40
4.8	ECOLOGIE	42
4.9	ARCHEOLOGIE	46
4.10	CULTUURHISTORIE	50
4.11	KABELS EN LEIDINGEN.....	53
4.12	VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING	53
5	JURIDISCHE ASPECTEN	54
5.1	INLEIDING.....	54
5.2	OPBOUW REGELS EN VERBEELDING	60
5.3	ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING.....	61
6	UITVOERBAARHEID	65
6.1	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	65
6.2	MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	65

Bijlagen bij toelichting:

Bijlage 1	Gerechtelijke uitspraak (ABRS)
Bijlage 2	Quickscan ecologie
Bijlage 3	Notitie Stikstofdepositie
Bijlage 4	Actualisatie Quickscan ecologie
Bijlage 5	Nader onderzoek broedvogels

Bijlage 6	Ecologisch werkprotocol
Bijlage 7	Archeologisch onderzoek
Bijlage 8	Nota van zienswijzen

1 INLEIDING

1.1 Voorgeschiedenis

Voor het natuurbegraven op de Kalenberg is eerder het bestemmingsplan 'De Kalenberg Barchem' door de Gemeenteraad vastgesteld (26 april 2021). Op 15 februari 2023 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan op dat bestemmingsplan¹.

In die uitspraak worden nagenoeg alle beroepsgronden tegen het bestemmingsplan verworpen, maar honoreert de Afdeling uiteindelijk 2 beroepsgronden die tot de vernietiging van het plan leiden:

1. Omdat het plan is voorzien op gronden die in de Omgevingsverordening Gelderland zijn aangemerkt als 'Verkenningengebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk', is een natuurbegraafplaats volgens de Afdeling alleen mogelijk als de initiatiefnemer aantoont dat de bosbodems eerder geroerd en niet meer ongestoord zijn.
2. Het plan biedt volgens de Afdeling onvoldoende waarborgen om te voorkomen dat bij de ontwikkeling en het beheer van de Natuurbegraafplaats geen afbreuk wordt gedaan aan de doelstelling van de Gemeenteraad om geen bomen te kappen.

Naar aanleiding van deze uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak is een nieuw bestemmingsplan opgesteld dat op deze 2 onderdelen als volgt is aangepast:

1. De gronden die deel uit maken van het 'Verkenningengebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk' zijn buiten de gronden met de aanduiding 'specifieke vorm van bos – natuurbegraafplaats' gehouden en het maximum aantal natuurgraven is in de regels gewijzigd naar maximaal 250 natuurgraven per hectare.
2. de uitzonderingen op het verbod om zonder vergunning bomen te kappen voor werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats, is geschrapt uit artikel 3.4.2, onder e, van de regels.

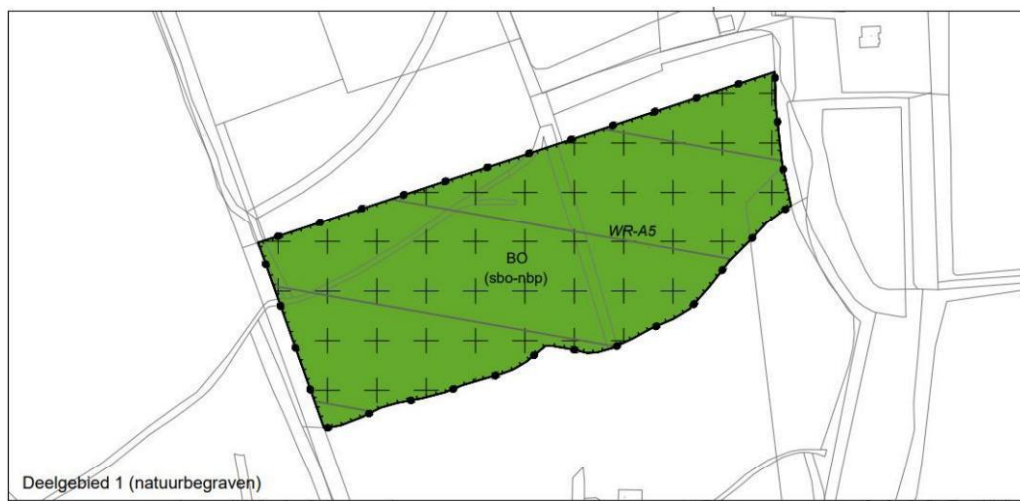
Hierna zullen we deze aanpassingen kort toelichten.

Ad. 1 Verkenningengebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven GNN:

In dit nieuwe bestemmingsplan zijn de gronden die deel uit maken van het 'Verkenningengebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk' buiten de gronden gehouden die zijn aangeduid voor natuurbegraafplaats en is het maximum aantal natuurgraven in het resterende gebied evenredig verminderd.

¹ Zie bijlage 01 of ECLI:NL:RVS:2023:587.

Vorig bestemmingsplan:

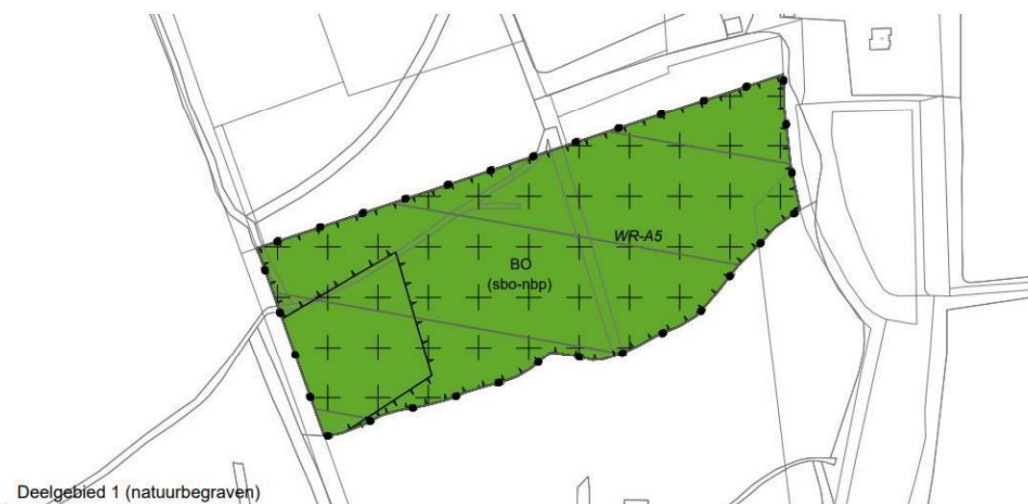
3.3.1 Strijdig gebruik

Onder gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan het (laten) gebruiken van gronden voor:

(a t/m b)

- c. het graven van natuurgraven binnen de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats' indien het gezamenlijk aantal van 750 natuurgraven wordt overschreden.

Nieuw bestemmingsplan:

3.3.1 Strijdig gebruik

Onder gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan het (laten) gebruiken van gronden:

(a t/m b)

- c. *ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats' voor meer dan 250 natuurgraven per hectare.*

Ad. 2 Uitzondering op het kapverbod

In het nieuwe bestemmingsplan is de uitzondering op het verbod om zonder vergunning bomen te kappen voor de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats, geschrapt uit artikel 3.4.2, onder e, van de regels.

Vorig bestemmingsplan:

3.4.2 Uitzonderingen op het verbod

Het in lid 3.4.1 genoemde verbod geldt niet voor werken en/of werkzaamheden:

(a t/m d)

- e. *ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats' overeenkomstig het natuurversterkingsplan dat in Bijlage 1 van de regels is opgenomen.*

Nieuw bestemmingsplan:

3.4.2 Uitzonderingen op het verbod

Het in lid 3.4.1 genoemde verbod geldt niet voor werken en/of werkzaamheden:

(a t/m d)

- ~~e. *ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats' overeenkomstig het Natuurversterkingsplan dat in Bijlage 1 van de regels is opgenomen.*~~

In paragraaf 5.1.3 van deze toelichting is de verwerking van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak nader toegelicht.

Om duidelijk te maken dat het om een nieuw bestemmingsplan gaat, is de naam aangepast in 'Natuurbegraven op de Kalenberg Barchem'.

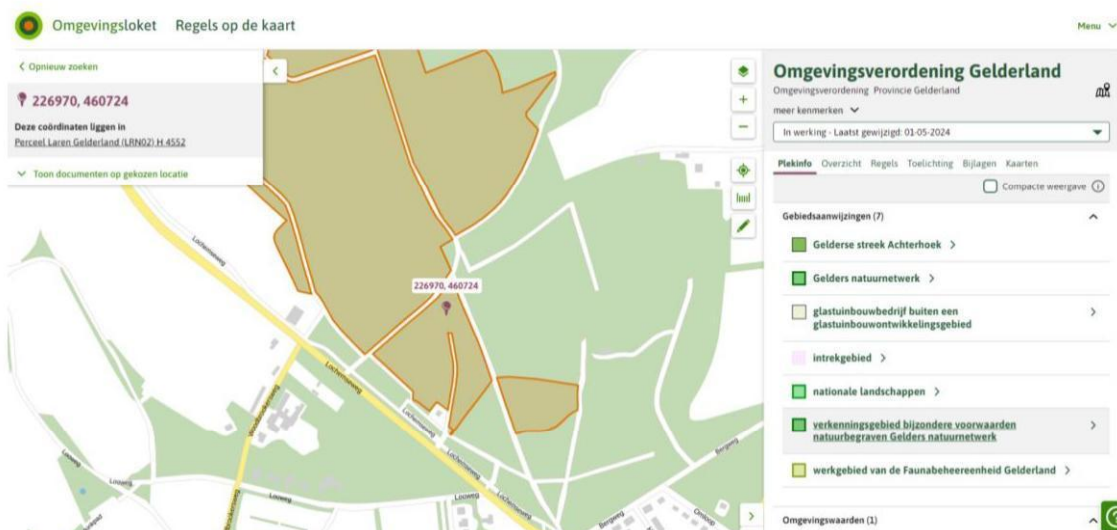
De onderbouwing van het plan is geactualiseerd met onder meer een stikstofdepositieberekening met de Aeries-calculator (versie 2022) en een actualisatie van de Quickscan flora en fauna (2023).

Verder is deze toelichting aangevuld met een broedvogelkartering (2022) en een ecologisch werkprotocol (2022) die in het kader van de Wet natuurbescherming zijn opgesteld en actuele informatie geven over de natuur in het plangebied.

In hoofdstuk 5 van deze toelichting over de juridische aspecten, zijn de aanpassingen naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak nader toegelicht (paragraaf 5.1.3).

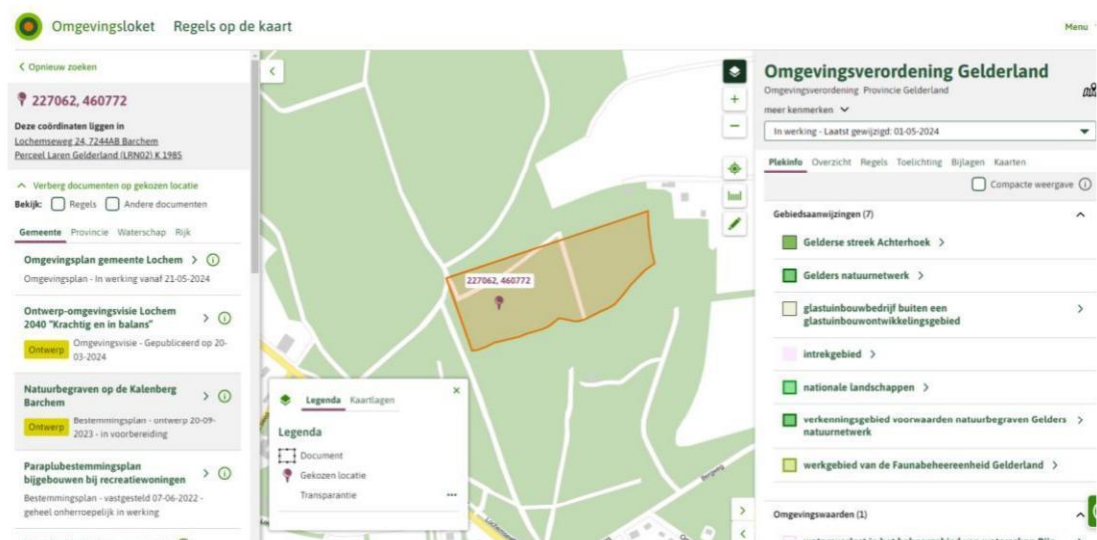
1.2 Wijziging provinciale omgevingsverordening

Op 1 mei 2024 is een wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland inwerking getreden (volgnummer 3 – inwerking 1 mei 2024). In deze wijziging van de provinciale omgevingsverordeningen is de begrenzing aangepast van het "Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk". Op de schermafdruk hierna is de aangepaste begrenzing zichtbaar van het gebied waar bijzondere voorwaarden gelden voor natuurbegraven.

Schermafdruk Regels op de kaart met Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk (transparante rode kleur).

Vervolgens een schermafdruk van "Regels op de kaart" waar de ligging van het noordelijke plandeel van het bestemmingsplan op zichtbaar is. Ook weer in de transparant rode kleur.

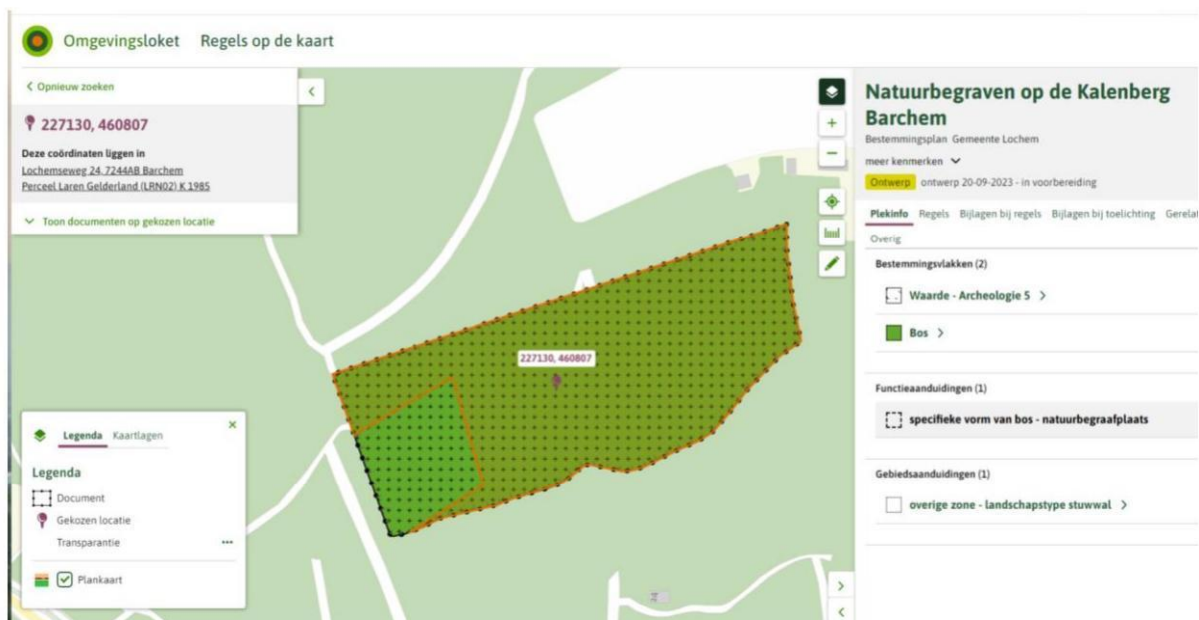
Schermafdruk Regels op de kaart met ligging plangebied 'Natuurbegraven op De Kalenberg' (transparant rode kleur).

Na de herbegrenzing van het gebied waar bijzondere voorwaarden gelden voor natuurbegraven ligt het noordelijke deel van het bestemmingsplan niet langer in het provinciale "Verkenningengebied" waar voor natuurbegraven "bijzondere voorwaarden" gelden. Dat betekent dat de bijzondere voorwaarde dat natuurbegraven alleen is toegestaan als in: "de toelichting bij het omgevingsplan wordt aangetoond dat de bosbodems eerder zijn geroerd en niet meer ongestoord zijn", niet meer van toepassing is op het natuurbegraven op de Kalenberg.

Voor het natuurbegraven op de Kalenberg op de locatie die in dit bestemmingsplan is aangewezen gelden alleen nog de algemene voorwaarden voor natuurbegraven in het provinciale "Verkenningengebied voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk". Aan al deze algemene voorwaarden van de Omgevingsverordening Gelderland wordt voldaan. Zo bedraagt het aantal graven bijvoorbeeld niet meer dan 500 per hectare, worden er geen grafmonumenten geplaatst, worden er geen gebouwen opgericht en wordt de bodem in de oorspronkelijke volgorde teruggeplaatst bij het dichten van het graf, om enkele van deze voorwaarden te noemen. Verder wordt voldaan aan de voorwaarde dat tegenover het gebruik van de natuur voor natuurbegraven ook een versterking van de kernkwaliteiten van de natuur moet staan. Op de gronden ten zuiden van de Larikslaan wordt immers nieuw bos aangeplant als natuurversterking overeenkomstig de provinciale omgevingsverordening.

De wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland zoals hiervoor beschreven is op 1 mei 2024 in werking getreden. Tegen een verordening kan geen beroep worden ingesteld. Anders dan een bestemmingsplan is een verordening na inwerkingtreding onherroepelijk. Het bestemmingsplan moet aan de geldende omgevingsverordening worden getoetst. Dat betekent dat bij de vaststelling van dit bestemmingsplan voor 'Natuurbegraven op de Kalenberg' moet worden getoetst aan de provinciale omgevingsverordening zoals die geldt per 1 mei 2024.

Het gevolg daarvan is dat het ontwerp bestemmingsplan gewijzigd moet worden vastgesteld. In het ontwerp bestemmingsplan dat nog ter inzage heeft gelegen voor de wijziging van de provinciale omgevingsverordening per 1 mei 2024, waren de bijzondere voorwaarden nog van toepassing op een stukje van 0,3 hectare in de zuidwesthoek van het plangebied (noordelijk plandeel). Op dat stukje van het plangebied was volgens het ontwerp bestemmingsplan geen natuurbegraven toegestaan.

Schermafdrruk Regels op de kaart met het ontwerp bestemmingsplan. In de zuidwesthoek het stukje dat niet mocht worden gebruikt voor natuurbegraven.

Nu de provinciale omgevingsverordening is gewijzigd moet het bestemmingsplan op dit onderdeel gewijzigd worden vastgesteld. Conform de gewijzigde provinciale omgevingsverordening wordt het natuurbegraven nu in het gehele noordelijke plandeel toegestaan. De bijzondere voorwaarden zijn immers niet meer van toepassing op het noordelijke plandeel en overal in dit plandeel wordt voldaan aan de algemene voorwaarden voor natuurbegraven.

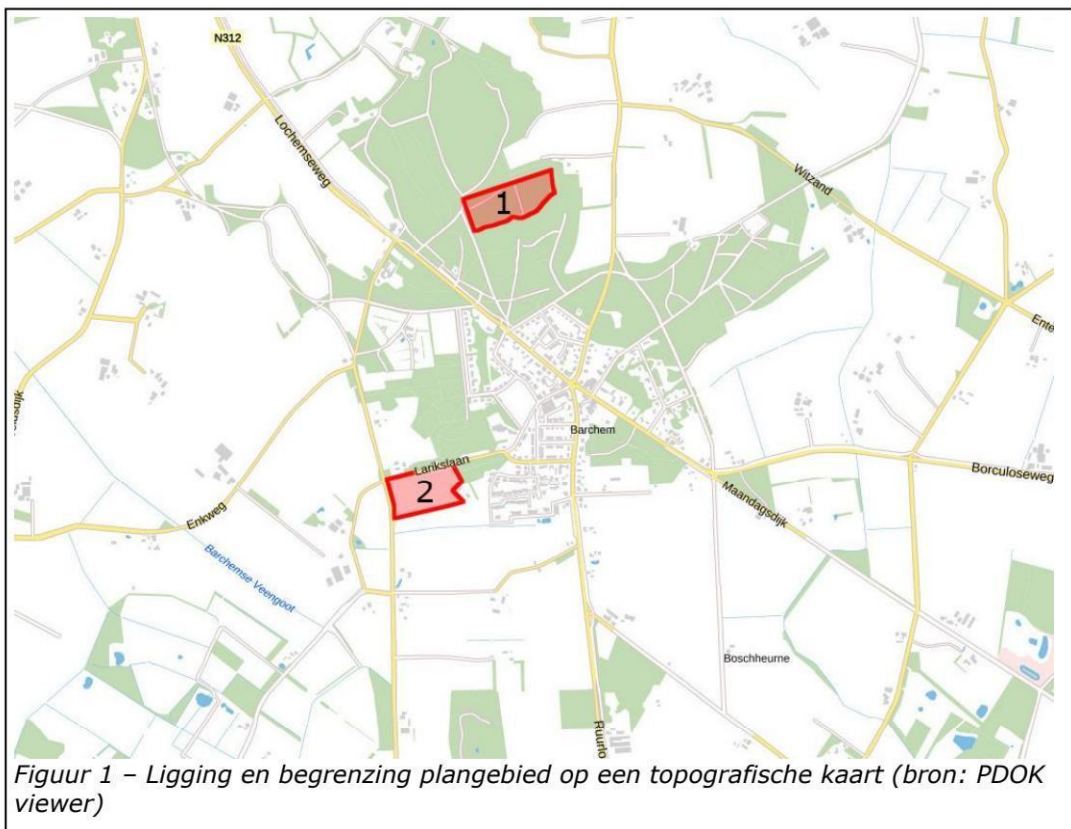
1.3 Aanleiding en doel

Bij de gemeente Lochem is ongeveer 8 jaar geleden door de Stichting Beheer Landgoed De Kalenberg een plan ingediend om op het Landgoed De Kalenberg nabij de kern Barchem natuurbegraven mogelijk te maken. De bedoeling is dat hiervoor een bosgebied van ca. 2,7 hectare op een perceel noordelijk van de kern Barchem wordt aangewend.

Hoewel er geen GNN bos of natuurwaarden verloren gaan, is er volgens de provinciale omgevingsverordening wel fysieke compensatie vereist. In dit kader worden de bosgronden elders in Barchem, op een perceel zuidelijk van de Larikslaan dat momenteel als boomkwekerij in gebruik is, in een grotere omvang gecompenseerd (3 hectare).

De voorgenomen ontwikkelingen op de verschillende percelen passen niet in de gebruiksregels van de diverse bestemmingen die op grond van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010' van toepassing zijn.

Om het natuurbegraven op Landgoed de Kalenberg en de boscompensatie planologisch mogelijk te maken, is derhalve een herziening van het geldende bestemmingsplan noodzakelijk. Het voorliggende bestemmingsplan 'Natuurbegraven op De Kalenberg Barchem' dient hiertoe.

1.4 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied in het voorliggende bestemmingsplan heeft betrekking op twee verschillende deelgebieden (zie ook figuur 1);

1. het bosperceel voor natuurbegraven;
2. het perceel voor bos/natuurcompensatie.

Deelgebied 1 ligt op De Kaleberg, noordelijk van de kern Barchem, en is onderdeel van de stuwwal bij Lochem waarvan de Lochemerberg het hoogste punt vormt. Het gaat om een perceel van ca. 3 hectare groot dat momenteel als dennen-, eiken- en beukenbos in gebruik is. Dit gehele plandeel mag na de wijziging van de provinciale omgevingsverordening in zijn geheel voor natuurbegraven worden gebruikt. Het gebied is kadastraal bekend onder gemeente Laren, sectie K, perceelnummers 1985 (gedeeltelijk) en 3525 (gedeeltelijk).

Dit deelgebied maakt onderdeel uit van het in totaal 17 hectare grote NSW Landgoed de Kaleberg dat in beheer is van Stichting Beheer Landgoed De Kaleberg.

Figuur 2 – Ligging en begrenzing deelgebied 1 op een luchtfoto, in combinatie met de kadastrale kaart (bron: PDOK viewer)

Deelgebied 2 ligt even ten zuiden van De Kalenberg en heeft betrekking op de gronden zuidelijk van de Larikslaan en oostelijk van de Vrochterdijk. De gronden liggen zuidwestelijk van de kern Barchem en zijn momenteel in gebruik van een boomkwekerij. Het gebied is kadastraal bekend onder gemeente Lochem, sectie K, perceelnummer 560 (gedeeltelijk) en heeft eveneens een totale omvang van ca. 3 hectare.

Figuur 3 – Ligging en begrenzing deelgebied 2 op een luchtfoto, in combinatie met de kadastrale kaart (bron: PDOK viewer)

1.5 Vigerend bestemmingsplan

1.5.1 Algemeen

Het plangebied (de twee deelgebieden) maakt deel uit van het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010' dat op 7 december 2010 door de raad is vastgesteld (en onherroepelijk geworden bij uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 22 augustus 2012), in combinatie met het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010, Partiële herziening', vastgesteld door de gemeenteraad op 30 juni 2014. In het laatstgenoemde plan zijn verschillende omissies uit het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010' hersteld. Met uitzondering van een aantal ondergeschikte aanpassingen in de regels heeft deze partiële herziening geen inhoudelijke consequenties voor het plangebied.

Behalve het genoemde bestemmingsplan Buitengebied is ook het 'Paraplubestemmingsplan Archeologie' van toepassing in verband met de bescherming van mogelijke archeologische (verwachtings)waarden. Dit plan is op 20 januari 2014 door de gemeenteraad vastgesteld.

1.5.2 Deelgebied 1 (natuurbegraven)

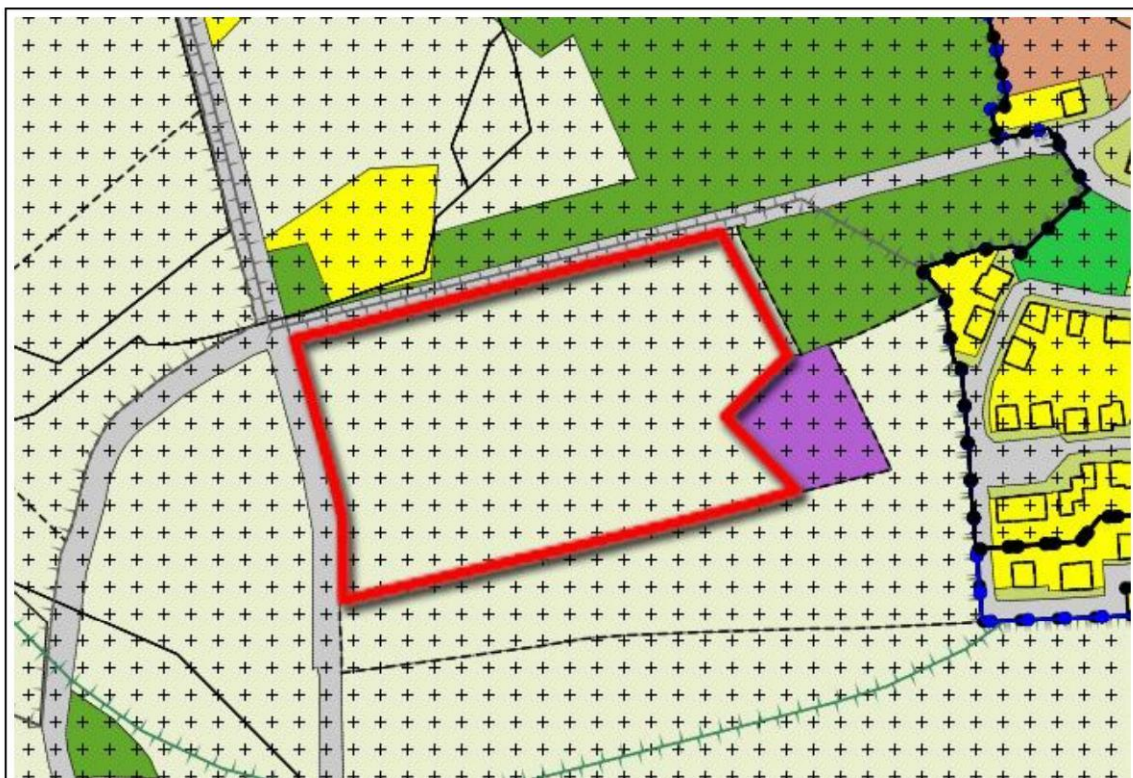
De gronden binnen *deelgebied 1* hebben de bestemming 'Bos' als bedoeld in artikel 7 van de bijbehorende regels en zijn daarmee bestemd voor de instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomend bos/houtopstanden met daaraan eigen natuur- en landschapswaarden. Maar ook met de bijbehorende onverharde en/of

halfverharde voet- en fietspaden en extensief recreatief medegebruik zijn toegestaan. Gebouwen zijn niet toegestaan. Verder is er nog de aanduiding 'overige zone - landschapstype stuwwal' van toepassing. Ter plaatse van deze aanduiding is het beleid gericht op het behoud en de ontwikkeling van het aanwezige landschap

In het 'Paraplubestemmingsplan Archeologie' heeft deelgebied 1 de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 5' gekregen. De gronden zijn daarmee mede bestemd voor de terreinen met een hoge archeologische verwachting. Volgens deze dubbelbestemming is het zonder omgevingsvergunning verboden om bouw- of grondwerkzaamheden te verrichten. Wel geldt er een zogenaamde 'ondergrens' voor de vergunningplicht. In paragraaf 4.9 van deze toelichting wordt hierop nader ingegaan.

1.5.3 Deelgebied 2 (bocompensatie)

Het deelgebied ten zuiden van de Larikslaan heeft de bestemming 'Agrarisch' (artikel 3) en is voorzien van de nadere aanduiding 'intensieve kwekerij'. De gronden zijn daarmee onder meer bestemd voor de uitoefening van grondgebonden agrarische bedrijvigheid en een intensieve kwekerij waaronder ook boomteelt wordt verstaan. Gebouwen zijn niet toegestaan aangezien er ter plaatse geen bouwvlak is opgenomen. Wel zijn er tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen toegestaan. Bovendien zijn er drie gebiedsaanduidingen van toepassing, te weten 'overige zone - landschapstype kleinschalig kampenlandschap', 'reconstructiewetzone - extensiveringsgebied' en 'overige zone - ecologische verbindingzone'. Ook deze liggen over het gehele plangebied.

Figuur 4 - Uitsnede verbeelding behorend bij het vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010', ter hoogte van deelgebied 2 (rood omlijnd)

Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - landschapstype essenlandschap' is het beleid gericht op het behoud en de ontwikkeling van het aanwezige landschap. Ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - extensiveringsgebied' gelden specifieke regels voor agrarische activiteiten en de aanduiding 'overige zone - beschermingszone natte landnatuur' is bedoeld voor een optimale ontwikkeling van natte natuurwaarden. Binnen deze zones moet voor werkzaamheden die van invloed kunnen zijn op de waterhuishouding, natte natuurwaarden etc., advies worden gevraagd van het waterschap.

Verder geldt voor de gronden zuidelijk van de Larikslaan de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 7' in verband met de lage archeologische verwachting ter plaatse.

Afwijking ten opzichte van het vigerend bestemmingsplan

Het gebruik van deelgebied 1 voor natuurbegraven past niet binnen de gebruiksregels van de ter plaatse geldende bosbestemming. En de bos- en natuurcompensatie die als onderdeel van het beoogde natuurbegraven noodzakelijk is, past niet binnen de agrarische bestemming van deelgebied 2. Om het natuurbegraven op Landgoed de Kalenberg planologisch mogelijk te maken, alsook de noodzakelijke boscompensatie, is een herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010' noodzakelijk

1.6 Leeswijzer

De toelichting is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied, zowel de huidige situatie alsook de toekomstige situatie. Het van toepassing zijnde beleid op zowel rijks-, provinciaal-, en gemeentelijk niveau wordt in hoofdstuk 3 verwoord. Vervolgens gaat hoofdstuk 4 in op een aantal relevante milieu- en omgevingsaspecten, ook wel de randvoorwaarden van het plan genoemd, waarna in hoofdstuk 5 'Juridische aspecten', een toelichting op de verbeelding (plankaart en de planregels) volgt. Tot slot is hoofdstuk 6 gewijd aan de uitvoerbaarheid van het plan. Het betreft zowel de economische als maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 PLANBESCHRIJVING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving van de bestaande situatie gegeven, uitgesplitst in de twee verschillende deelgebieden. Voor elk deelgebied is vervolgens ook de gewenste nieuwe situatie (met de beoogde planontwikkeling) beschreven en in beeld gebracht. Daarbij is voor een deel ook aangesloten bij de beschrijving uit het natuurversterkingsplan dat door bureau Eelerwoude is opgesteld.

2.2 Deelgebied 1 (Natuurbegraven)

2.2.1 Bestaande situatie

Aan de noordwestelijke rand van het dorp Barchem, gelegen binnen de gemeente Lochem, ligt NSW Landgoed de Kalenberg. Dit landgoed heeft een oppervlakte van in totaal 17 hectare en is in beheer van Stichting Beheer Landgoed De Kalenberg. De Kale Berg is een 46,5 meter hoge heuvel en is deel van de stuwwal ten zuiden van de kern Lochem, waarvan de Lochemerberg het hoogste punt vormt. De Kale Berg ligt ten zuidoosten van de Lochemerberg tussen Lochem en Barchem.

Figuur 5 – Ligging en begrenzing deelgebied 1 op een luchtfoto (bron: PDOK)

Deelgebied 1 betreft een ca. 3 hectare groot bosperceel (dat in zijn geheel voor natuurbegraven mag worden gebruikt), gesitueerd op de Kale Berg en is onderdeel van het genoemde NSW Landgoed de Kalenberg. Het bestaat uit een droog dennen-, eiken- en beukenbos (beheertype N15.02), gecombineerd met gelaagde

ondergroei (met soorten als hultst) en jonge opslag van beuk en diverse dennensoorten. Het bosperceel wordt doorkruist door een wandelpad. Zie hiervoor ter indicatie ook figuur 5. De randen van dit bosperceel liggen op ca. 150 meter ten noordoosten van het bestaande Eethuis de Kalenberg gelegen aan de Lochemseweg 22, en ca. 30 meter ten zuidwesten van het bestaande woonperceel aan de Zwiepseweg 15.

Er zijn geen bouwkundige elementen, verlichting of waterelementen aanwezig. Ten zuiden van dit deelgebied is wel een tweetal bouwwerken aanwezig. Het betreft een kapel en 't koepeltje die oorspronkelijk door de Vereniging Woodbrookers Barchem zijn geplaatst.

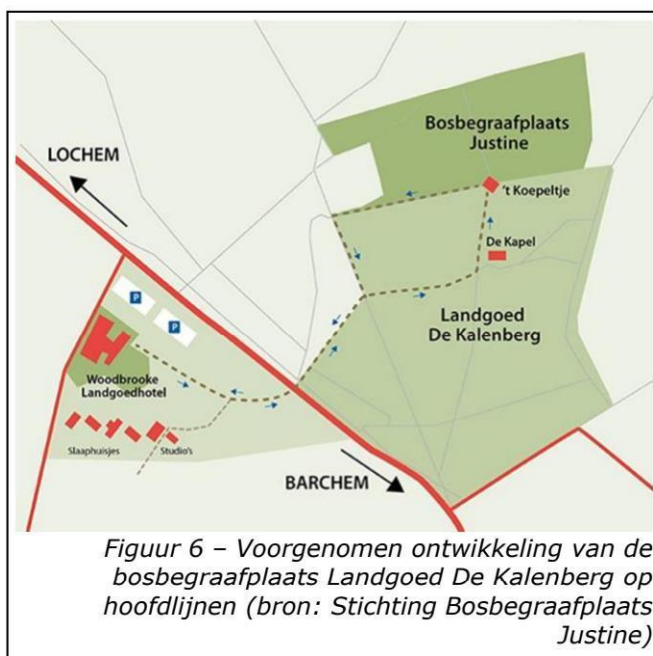
2.2.2 Nieuwe situatie

Ter instandhouding van het Landgoed de Kalenberg is de stichting op zoek naar passende verdienstelijke initiatieven. De stichting wil in dit kader graag een bosbegrafplaats (c.q. natuurbegrafplaats) op de Kalenberg realiseren, onder de naam Bosbegrafplaats Justine (verwijzing naar de voormalige jonkvrouwe).

De opbrengsten van de verkoop van de graven komt ten goede aan het behoud, verbetering van de natuurwaarden en educatie van en op landgoed de Kalenberg.

De stichting kiest voor een grafdichtheid tot maximaal 250 graven per hectare om zo meer ruimte te hebben in de

locatiekeuze in relatie tot het behoud van bestaande waardevolle bomen. In het geval van urnen beslaat deze oppervlakte minder. Daarom is in het voorliggende plan uitgegaan dat het begraven van 4 urnen wordt gerekend als één natuurgraf. Omdat het deelgebied ca. 2,7 hectare groot is, wordt in totaal uitgegaan van maximaal 675 graven.

Voor het parkeren en andere voorzieningen wordt gebruik gemaakt van de bestaande faciliteiten die het nabijgelegen Landgoedhotel Woodbrooke biedt. Er worden geen nieuwe voorzieningen in dit deelgebied gerealiseerd waardoor de verstoring minimaal is.

Verder is het de bedoeling dat de natuurwaarden op deze begraafplaats zoveel mogelijk intact blijven, dit wil zeggen dat men de houtige opstand en de structuur van het bos zoveel mogelijk wil behouden en waar nodig versterken. Bij de realisatie van een graf wordt alleen gewerkt met natuurvriendelijke en natuurlijk afbreekbare materialen. Er worden geen asresten van overleden personen uitgestrooid. De grond, afkomstig van het graf, wordt op dezelfde wijze weer teruggestort om zo de bodemstructuur zo min mogelijk te verstoren.

Zoals in navolgende paragraaf wordt toegelicht, wordt ter realisatie van de bosbegravingplaats een compensatieperceel ingericht als bos en natuur.

2.2.3 Behoeftte aan natuurbegraven

De gedachte achter deze natuurbegravingplaats is dat wordt voorzien in de behoefte van mensen die specifiek op het Landgoed de Kalenberg willen worden begraven. In die behoefte kan niet worden voorzien door een andere begravingplaats of door een begravingplaats elders zoals ter plaatse van de compensatielocatie/landbouwgrond. De geïnteresseerden in een graf op de natuurbegravingplaats op Landgoed de Kalenberg willen met de aankoop daarvan bewust bijdragen aan het onderhoud van dit specifieke landgoed. Ondanks andere natuurbegravingplaatsen in de omgeving zoals de natuurbegravingplaats Schapenmeer, hebben zich op dit moment al 40 geïnteresseerden aangemeld voor de natuurbegravingplaats op Landgoed de Kalenberg. Daarbij gaat het voornamelijk om mensen uit Barchem en omgeving. Daaruit blijkt dat de geïnteresseerden een sterke verbondenheid hebben met het bos op het Landgoed de Kalenberg. Daarom kan een natuurbegravingplaats elders niet in dezelfde behoefte voorzien.

2.2.4 Parkeren

De parkeervoorziening bij het Landgoedhotel Woodbrooke voorziet in het parkeren voor een hotel met 30 hotelkamers en diverse vergaderfaciliteiten en met een brasserie voor met name de hotelgasten. Volgens de Nota parkeernormen 2020 zijn op dit beoogde gebruik voor de bosbegravingplaats en bestaande gebruik voor de horeca de volgende parkeernormen van toepassing:

Functie in buitengebied	Parkeernorm
Begravingplaats (per gelijktijdige plechtigheid)	31,6 pp
Hotel (4-sterren) 9,0 pp per 10 kamers (30 kamers)	27,0 pp
Restaurant (brasserie)	nvt
Evenementenhal /congresfunctie (vergaderfaciliteiten)	nvt

Voor een begravingplaats zijn volgens het gemeentelijke beleid 31,6 parkeerplaatsen nodig per gelijktijdige plechtigheid. Op de bosbegravingplaats zijn hooguit 3 begravingplechtigheden per maand voorzien die nooit gelijktijdig plaats zullen vinden. Voor de Bosbegravingplaats Justine zijn volgens de norm dus 31,6 parkeerplaatsen nodig. Op de Bosbegravingplaats Justine kan op doordeweekse dagen alleen overdag worden begraven en in het weekeinde alleen op zaterdagochtend tot 12 uur.

Omdat de functies restaurant (brasserie) en vergaderfaciliteiten sterk afhankelijk zijn van de specifieke functie en locatie heeft de gemeente hier in het beleid geen sturende parkeernormen en aanwezigheidspercentages voor opgenomen (aangeduid als nvt). Het gemeentelijke beleid is voor deze functies volgend en daarin wordt de initiatiefnemer opgedragen om dit gebruik te motiveren.

Daarvoor heeft de initiatiefnemer gebruik gemaakt van de ervaringscijfers van de horeca-exploitant. Daaruit komt voor de bestaande horecafuncties naar voren dat de vergaderfaciliteiten bestaan uit 4 vergaderzaaltjes en 2 vergaderkamers van verschillende omvang. Daarvan zijn hooguit 30 zitplaatsen gelijktijdig in gebruik, waarvoor gemiddeld 25 parkeerplaatsen nodig zijn.

De restaurantfunctie is een brasserie bij het hotel. De brasserie wordt vooral gebruikt door de hotelgasten (overdag en avond) en de gebruikers van de vergaderfaciliteiten (overdag).

Daarnaast wordt de brasserie overdag ook gebruikt door de vele wandelaars en fietsers in het gebied. Daarvoor zijn uitsluitend fietsparkeerplaatsen nodig en aanwezig.

Volgens de ervaringscijfers van de horeca-exploitant zijn overdag hooguit 3 parkeerplaatsen nodig voor bezoekers die met de auto naar de brasserie komen en zijn in de avond hooguit 7 parkeerplaatsen nodig voor bezoekers van de brasserie.

Dat levert de volgende parkeerbalans op:

Functie	Overdag	Avond
Begraafplaats	31,6	0
Hotel	27,0	27
Brasserie	3	7
Vergaderfaciliteiten	25	25
Totaal	86,6 pp	59 pp

Uit de parkeerbalans blijkt dat overdag 87 parkeerplaatsen nodig zijn ten behoeve van het gebruik van de horeca in combinatie met de bosbegraafplaats. Verder is op vrijdagavond, zaterdagmiddag en -avond en zondagochtend en middag parkeerruimte nodig voor bruiloften en partijen. De huidige parkeervoorziening is daar op afgestemd, maar voor incidentele gevallen (waaronder begrafenissen) zijn afspraken gemaakt met de buurman: Camping Reusterman. Daar is een overloopterrein beschikbaar dat bij bijzondere bruiloften en partijen met veel autobezoekers kan worden ingezet. Overigens leert de praktijk dat bezoekers bij feesten en partijen ook parkeren op de openbare parkeerplaats van het Gelders Landschap. Deze is aan de Lochemseweg tegenover het landgoedhotel gesitueerd en in de avonduren vaak leeg.

De bestaande parkeervoorziening bij Landgoedhotel Woodbrooke biedt ruimte voor 92 parkeerplaatsen. Daarvan zijn er 90 gesitueerd op de particuliere parkeerplaats van het landgoedhotel aan de Lochemseweg (zie het kaartje hierna). Daarnaast zijn er op het terrein van het landgoedhotel, aan de zijde van de Woodbrookersweg, nog 5 parkeerplaatsen beschikbaar. Daarvan zijn er 3 nodig voor het personeel en 2 beschikbaar voor bezoekers.

De directie van het bedrijf woont op het landgoed zelf (en parkeert bij de bedrijfswoning). De rest van het personeel komt op de fiets zodat er de afgelopen jaren voor het personeel hooguit 3 parkeerplaatsen nodig waren.

Figuur 7 – Parkeren op eigen terrein Landgoedhotel Woodbrooke in rood.

De conclusie is dan ook dat er met 92 beschikbare parkeerplaatsen ruim voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein beschikbaar is ten behoeve van de Bosbegraafplaats Justine in combinatie met het parkeren voor de horeca van Landgoedhotel Woodbrooke.

Daarbij is het goed om te bedenken dat er in het weekeinde alleen op zaterdag tot 12 uur begraafplechtigheden zijn. Op de drukste momenten voor de horeca (vrijdagavond/zaterdagmiddag en -avond/zondagochtend en -middag) zijn er dus geen parkeerplaatsen nodig voor de bosbegraafplaats.

De gemeente is bekend met deze bestaande parkeersituatie bij het Landgoedhotel Woodbrooke. Bij het landgoedhotel is een ruim opgezette parkeervoorziening aanwezig waar op doordeweekse dagen tijdens kantooruren en op zaterdagochtenden (ook in het drukke zomerseizoen) nog voldoende parkeerplaatsen beschikbaar zijn en waar in de praktijk ook de mountainbikers en wandelaars in het bos gebruik van maken, zonder dat dit tot problemen leidt.

2.2.5 Vertaling naar een nieuw planologisch kader

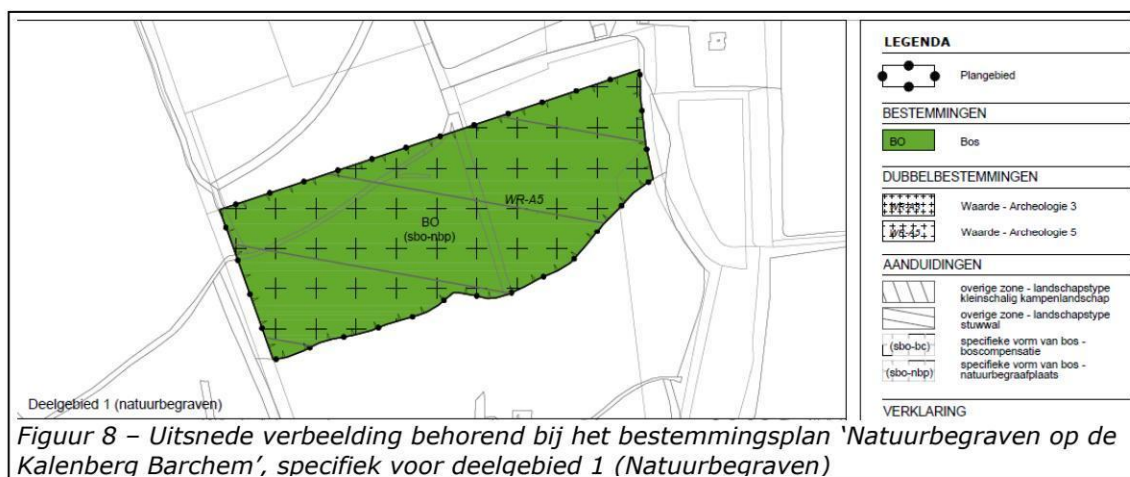
De huidige bosbestemming blijft gehandhaafd, waarmee de gronden bestemd zijn voor de instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomend bos/houtopstanden met daaraan eigen natuur- en landschapswaarden.

Om ook het bosbegraven planologisch mogelijk te maken is een nadere aanduiding 'specifieke vorm van bos – natuurbegraafplaats' toegekend. Hiermee wordt het delven van natuurgraven mogelijk gemaakt.

Om het gebruik van de gronden als natuurbegraafplaats met behoud van de bos/houtopstanden met daaraan eigen natuur- en landschapswaarden te kunnen borgen, is een Natuurversterkingsplan opgesteld. Dit plan, "Natuurversterkingsplan bosbegraafplaats Justine Landgoed de Kalenberg" (Eelerwoude, 21 augustus 2020) toont aan dat natuurontwikkeling en natuurbegraven op deze locatie op een zorgvuldige wijze kunnen samengaan.

Als borging dat het natuurbegraven niet een te grote belasting op het bosgebied heeft en het natuurbegraven ondergeschikt blijft aan de hoofdbestemming bos, is ervoor gekozen om de gronden die daadwerkelijk worden gebruikt voor natuurbegraven, te beperken tot het gebied dat op de verbeelding is aangewezen voor 'specifieke vorm van bos – natuurbegraafplaats'. Daarbij wordt uitgegaan van maximaal 250 natuurgraven per hectare. Bij een omvang van 3 hectare zijn dat 750 natuurgraven. Om er voor te zorgen dat de graven ook evenredig over het gebied worden verspreid is voorgeschreven dat de graf dichtheid niet meer dan 250 per hectare mag bedragen.

Met deze regels komt het er op neer dat ca. 6,25% van de gronden binnen het plangebied daadwerkelijk voor begraven wordt gebruikt (uitgaande van een gemiddelde oppervlakte van 2,5 m² per natuurgraf en een totale omvang van ca. 3 hectare voor dit deelgebied).

2.3 Deelgebied 2 (Boscompensatie)

2.3.1 Bestaande situatie

Ten zuidwesten van de kern Barchem is aan de Flierdijk een boomkwekerij aanwezig. Deze boomkwekerij heeft diverse percelen in de directe omgeving in gebruik voor boomteelt, waaronder de gronden zuidelijk van de Larikslaan en oostelijk van de Vrochterdijk. Dit perceel is in totaal ca. 5 hectare groot en grenst in het oosten aan een bestaand niet-agrarisch bedrijf (Larikslaan 31) en vervolgens de woonwijk Eekvenne/ Barchvenne.

Direct ten noorden van het deelgebied, op de kruising Larikslaan/Flierderdijk - Vrochterdijk/Woodbrookersweg is een woonperceel (Larikslaan 24) aanwezig. Het woonperceel grenst in het oosten reeds aan een bosperceel dat als 'droog bos met productie' getypeerd kan worden. Dit bos bestaat uit verschillende, veelal van

oorsprong aangeplante, bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar.

Binnen het deelgebied staan veelal gekweekte en gecultiveerde boom- en heestersoorten als Portugese laurier, coniferen en diverse andere sierheesters en sierbomen. Ook staan er nog enkele inheemse beuken op de kwekerij. Er zijn verder geen watervoerende elementen aanwezig en er is ook geen vorm van verlichting aanwezig. Daarnaast ontbreekt iedere vorm van bebouwing.

Figuur 9 – Ligging en begrenzing deelgebied 2 op een luchtfoto (bron: Google Earth)

2.3.2 Nieuwe situatie

Omdat het perceel van de beoogde natuurbegraafplaats op de Kalenberg deel uitmaakt van een beschermd natuurnetwerk, het Gelders Natuurnetwerk (GNN), zie ook paragraaf 3.3.2 van deze plantoelichting, moet het medegebruik van de GNN voor natuurbegraven worden gecompenseerd met natuurversterking.

In dit kader zijn er privaatrechtelijke afspraken vastgelegd om te borgen dat de SBLK ten zuiden van de Larikslaan 3 hectare bos kan aanleggen om te voldoen aan de compensatieverplichting voor het medegebruik van de GNN voor natuurbegraven, die als een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan is opgenomen. De overige gronden van de betreffende kavel (ca. 2 hectare, zie ook figuur 9) blijven in gebruik als boomkwekerij. Om deze reden zal in het westen van het deelgebied, parallel aan de Vrochterdijk, een pad worden aangelegd dat toegang biedt tot het te behouden deel van de kwekerij.

Door het medegebruik van het GNN voor natuurbegraven wordt het GNN extra belast. Omdat de bosbegraafplaats zich bevindt in het natuurbeheertype (N15.02)

Dennen-, eiken- en beukenbos moet hetzelfde natuurbeheertype gecompenseerd worden. Het gebied voor natuurbegraven heeft een oppervlakte van circa 3 hectare. Als fysieke compensatie wordt er een kavel met een oppervlakte van circa 3 hectare, grenzend aan het GNN, ingericht met hetzelfde natuurbeheertype als waar de ontwikkelingen plaatsvinden, namelijk; natuurbeheertype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. Dit beheertype valt onder natuurtype 'N15 Droge bossen'.

In het reeds genoemde Natuurversterkingsplan, welke ook als bijlage bij de regels van dit bestemmingsplan is opgenomen (zie ook navolgende paragraaf), is dit nader uitgewerkt en beschreven. Daarbij is ook ingegaan op het totstandkomingsbeheer en het instandhoudingsbeheer.

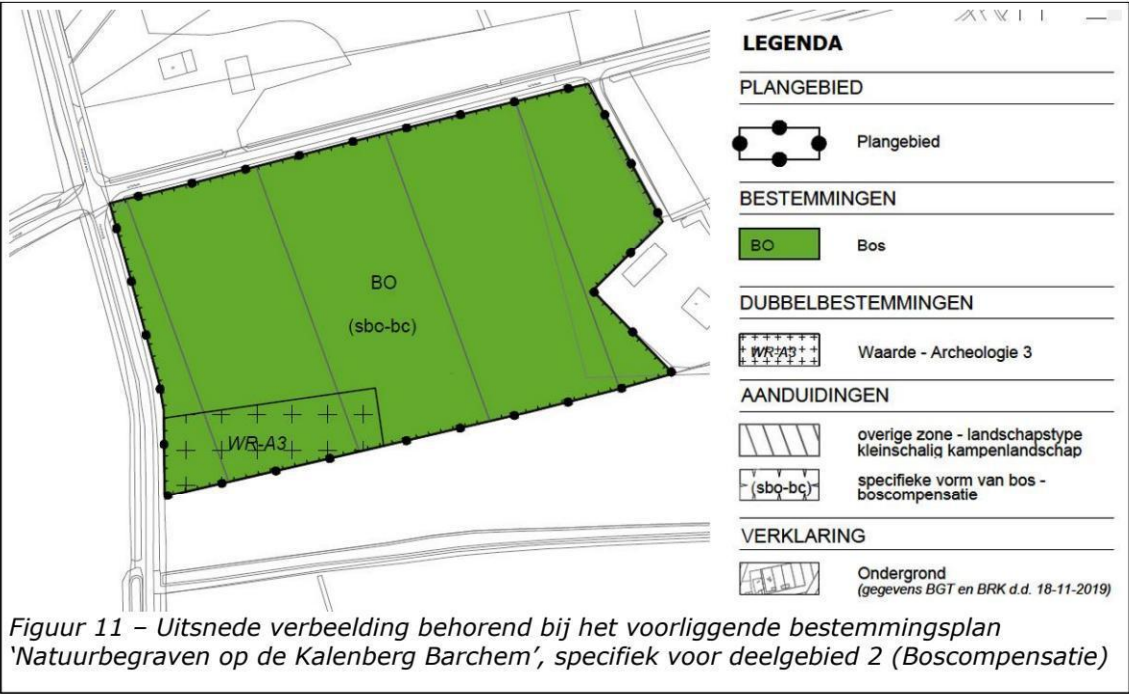
Figuur 10 – Compensatielocatie (groene vlakken). Via de westkant geeft een pad toegang tot het te behouden deel van de kwekerij (bron: Eelerwoude, "Natuurversterkingsplan bosbegrafplaats Justine Landgoed de Kalenberg", 21 augustus 2020)

Daarbij wordt opgemerkt dat het compensatieperceel nu in gebruik is als boomkwekerij waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam zijn. Deze mensen zijn voornamelijk woonachtig in Barchem en omgeving waardoor de connectie met de omgeving groot is. Deze maatschappelijke functie wil de Stichting Beheer Landgoed de Kalenberg graag overnemen door dezelfde mensen waar mogelijk een plek te bieden in het beheer en onderhoud van de bosbegrafplaats en het gehele landgoed.

2.3.3 Vertaling naar een nieuw planologisch kader

De huidige agrarische bestemming wordt gewijzigd in de bestemming 'Bos' en wordt tevens voorzien van de aanduiding 'specifieke vorm van bos – boscompensatie'. Aan deze aanduiding is een zogenaamde voorwaardelijke verplichting verbonden waarmee vanuit planologisch oogpunt wordt geborgd dat de

genoemde boscompensatie ten behoeve van het bosbegraven ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Het gebruik van de natuurbegraafplaats is immers alleen toegestaan als de benodigde natuur- en boscompensatie is gerealiseerd en in stand wordt gehouden overeenkomstig het reeds genoemde Natuurversterkingsplan. Het Natuurversterkingsplan is als bijlage opgenomen bij de regels en maakt derhalve deel uit van het juridisch plan.

3 BELEIDSKADER

3.1 Inleiding

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen, zoals een bestemmingsplan, moet rekening worden gehouden met het beleid van diverse overheden. De meest relevante beleidsaspecten die betrekking hebben op het plan(gebied) worden in dit hoofdstuk uiteengezet. Onderscheid is aangebracht in rijksbeleid (paragraaf 3.2), provinciaal beleid (paragraaf 3.3) en gemeentelijk beleid (paragraaf 3.4).

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale omgevingsvisie

De kaders van het rijksbeleid op het gebied van de fysieke leefomgeving zijn opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De NOVI is op 11 september 2020 vastgesteld en is vanaf 12 februari 2021 bindend voor het Rijk als geldende visie onder Wet ruimtelijke ordening. De NOVI vervangt daarmee de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, 2012).

Met de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Nederland staat immers voor een aantal urgente opgaven, die zowel lokaal, nationaal als wereldwijd spelen. Het zijn grote en complexe opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw. Deze opgaven zullen Nederland flink veranderen.

De toenemende druk op de fysieke leefomgeving vraagt daarbij om een actiever Rijksoverheid. De NOVI stelt een integrale aanpak voor: integraal, samen met andere overheden en maatschappelijke organisatie, en met meer regie vanuit het Rijk. Regie vanuit het Rijk betekent echter niet het centraliseren van taken en verantwoordelijkheden; wel het geven van richting op grote opgaven en regie op goed samenspel, zowel publiek als publiek/privaat.

In de NOVI zijn de genoemde opgaven samengevat in vier prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. een duurzaam en economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om dit te bereiken worden 21 nationale belangen benoemd in de NOVI waarop de nationale overheid zich richt. Deze hebben onder andere betrekking op het zorgdragen voor een woningvoorraad die aansluit op de woonbehoeften, het waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem, het beperken van klimaatverandering, het waarborgen van de hoofdinfrastructuur voor transport van stoffen via (buis)leidingen, het behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang en het verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit. Deze 21 nationale belangen hebben ook een relatie met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), zie ook paragraaf 3.1.2.

Relatie met het plangebied

De ontwikkeling van de natuurbegraafplaats raakt geen nationaal belang. Wel zal als onderdeel van deze nieuwe functie in een bestaand bosgebied (welke deel

uitmaakt van het bestaand Natuurnetwerk Nederland) op een andere locatie boscompensatie plaatsvinden. In dit kader wordt verwezen naar paragraaf 3.3.2 en 4.8 van deze plantoelichting).

De plannen in voorliggen bestemmingsplan passen daarmee binnen de beleidsuitgangspunten van de NOVI.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Met de aanleg van een natuurbegraafplaats, met een natuurlijke waarde en die past bij de landschappelijke karakteristiek van de omgeving, is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. De 'ladder' is hiervoor niet van toepassing.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Ten behoeve van de bescherming van de in de SVIR genoemde nationale belangen, worden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) algemene regels voorgeschreven die bindend zijn voor de lagere overheden als provincie en gemeente. In het Barro worden de kaderstellende uitspraken uit de SVIR bevestigd.

Doel van het Barro is om onderwerpen uit de SVIR te verwezenlijken, danwel te beschermen. Het gaat hierbij onder meer om de volgende onderwerpen:

- Rijksvaarwegen;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur);
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

Relatie met het plangebied

Het plangebied maakt geen deel uit de bovengenoemde gebieden. Uitzondering hierop vormt de locatie voor natuurbegraven. Dit bestaande bosperceel maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Zoals reeds aangegeven zal als onderdeel van deze ontwikkeling op een andere locatie boscompensatie plaatsvinden. In dit kader wordt verwezen naar paragraaf 3.3.2 en 4.8 van deze plantoelichting).

Daarmee is de beoogde ontwikkeling in voorliggend bestemmingsplan niet strijdig met het nationaal ruimtelijk belang, zoals neergelegd in het Barro.

3.2.3 Wettelijk kader begraven

Het wettelijk kader voor begraven wordt gevormd door de Wet op de lijkbezorging uit 1991 en het Besluit op de lijkbezorging uit 1997. In de Wet op de lijkbezorging worden 'bijzondere begraafplaatsen' mogelijk gemaakt, die worden aangelegd en in stand gehouden door een persoon of organisatie, anders dan de gemeente. Dit mag alleen op gronden die daartoe zijn aangewezen door de gemeente. De gemeente kan daarbij maatregelen voorschrijven die de grond geschikt moeten maken om als begraafplaats te dienen.

Het Besluit op de lijkbezorging geeft voorts randvoorwaarden aan voor de ligging van de graven ten opzichte van elkaar en ten opzichte van maaiveld en de grondwaterstand. De graven moeten minimaal 30 centimeter uit elkaar liggen. Er mogen maximaal drie graven boven elkaar komen, met daartussen minstens 30

centimeter grond. Boven het bovenste omhulsel dient minimaal 65 centimeter grond te komen. Het onderste graf moet zich minimaal 30 centimeter boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand bevinden. De graven moeten zich op minimaal één meter van de erfscheiding van de begraafplaats bevinden. In het Besluit is aangegeven dat het lichaam niet noodzakelijk in een kist begraven hoeft te worden. Dit mag ook een ander omhulsel zijn, afhankelijk van de aard van de begrafenis. In het voorliggende plan worden de condities geschapen om te voldoen aan de wettelijke vereisten ten aanzien van het begraven.

3.2.4 Milieuwetgeving

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is diverse (milieu)wetgeving van toepassing, waaronder de Wet luchtkwaliteit, de Erfgoedwet, de Wet natuurbescherming, de Wet geluidhinder, etc.. Op deze aspecten zal in hoofdstuk 4 nader worden ingegaan.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de 'Omgevingsvisie Gaaf Gelderland' vastgesteld. Hiermee is de Omgevingsvisie uit 2014 komen te vervallen en wordt vooruitgelopen op de aankomende Omgevingswet. De Omgevingsvisie beschrijft de lange termijn ambities en beleidsdoelen voor de fysiek leefomgeving.

De provincie legt in deze visie de focus op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Om dit te bereiken worden zeven met elkaar samenhangende ambities nagestreefd:

1. Energietransitie: van fossiel naar duurzaam. Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
2. Klimaatadaptatie: omgaan met veranderend weer. Een op de toekomst toegerust klimaatbeleid (klimaatbestendig);
3. Circulaire economie: sluiten van kringlopen; Een voortvarend en innovatief circulair beleid zonder afval.
4. Biodiversiteit: werken met de natuur en een beschermend beleid voor biodiversiteit.
5. Bereikbaarheid: Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag.
6. Vestigingsklimaat: Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat.
7. Woon- en leefomgeving: Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat en anticiperend op ontwikkelingen.

Hoewel de Omgevingsvisie met deze ambities vooral een visie op hoofdlijnen betreft, is ook een vijftal wettelijke planfiguren in de Omgevingsvisie opgenomen: ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer. Deze planfiguren waren ook al in de voorgaande Omgevingsvisie (vanaf 2014) opgenomen en worden daarmee gecontinueerd. Het gaat daarbij onder andere om de aanwijzing van functies van regionale oppervlaktewateren, van gebieden waar milieukwaliteit bijzondere bescherming behoeft, van Natura 2000-gebieden en van bijzondere

natuurgebieden, en de aanwijzing van locaties voor de mogelijkheden om zonne- en windenergie op te wekken. In dit kader zijn een viertal themakaarten opgesteld (Themakaart Ruimtelijk beleid, Themakaart Waterbeleid, Themakaart Milieubeleid en Themakaart Natuur- en landschapsbeleid) die bij de uitvoering van het provinciale beleid uit de Omgevingsvisie 2018 een belangrijke rol spelen.

Relatie met het plangebied

Aan de hand van de vier themakaarten is geconcludeerd dat er geen (ruimtelijke) opgaven gelden waarmee specifiek in voorliggend bestemmingsplan rekening gehouden hoeft te worden.

Wel valt deelgebied 1 (locatie bosbegraven) in het geheel binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Zie voor een verdere toelichting op dit aspect navolgende paragraaf 3.3.2.

3.3.2 Omgevingsverordening Gelderland

Tegelijk met de vaststelling van de 'Omgevingsvisie Gaaf Gelderland' hebben Provinciale Staten op 19 december 2018 ook het 'Actualisatieplan 6 Omgevingsverordening' vastgesteld. Hiermee is de oorspronkelijke Omgevingsverordening Gelderland uit 2014 afgestemd op de Omgevingsvisie van 2018.

Sinds 2018 heeft een aantal actualisaties plaatsgevonden die hebben geresulteerd in de geconsolideerde versie van januari 2023.

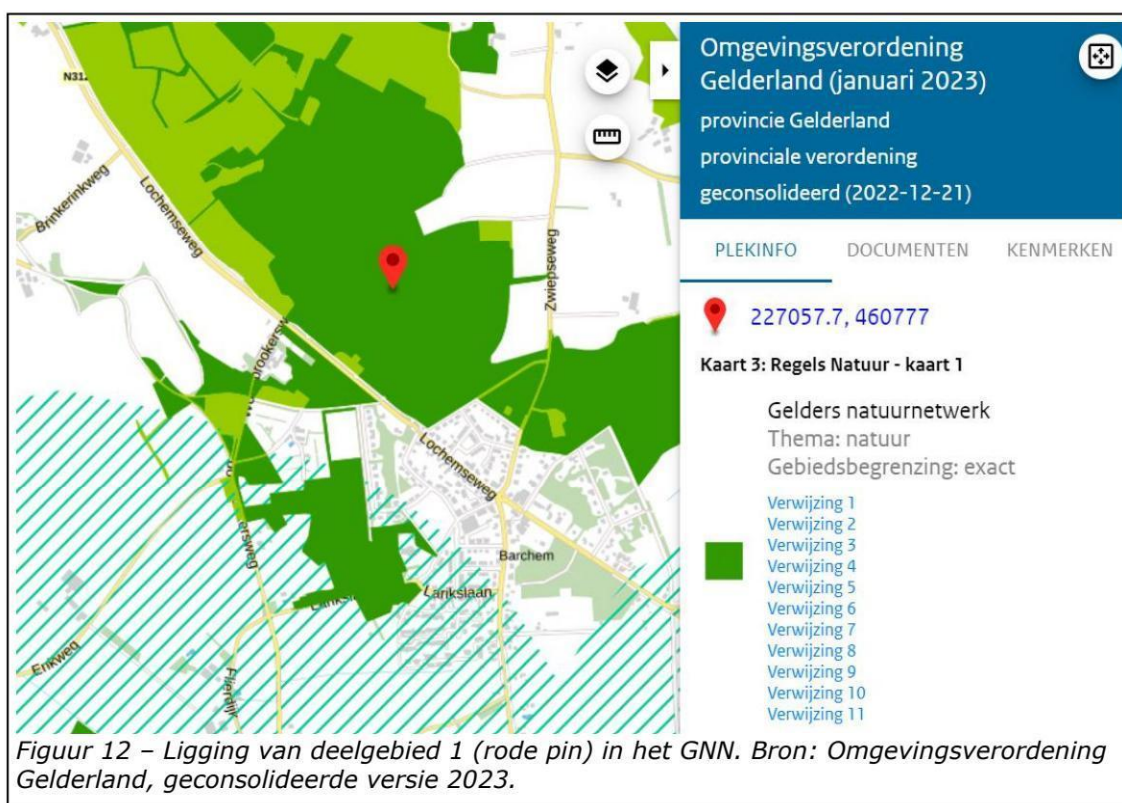
De Omgevingsverordening betreft de juridische vertaling van de provinciale omgevingsvisie en heeft als doel om provinciale belangen op het gebied van de ruimtelijke ordening te laten doorwerken naar het gemeentelijk niveau. De provincie richt zich hierbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, landbouw/veehouderij, natuur en landschap, grond- en drinkwater, milieu, verkeer en energie.

Relatie met het plangebied

In relatie tot het voorliggende plan, waarin een natuurbegraafplaats op De Kalenberg nabij Barchem mogelijk wordt gemaakt (deelgebied 1) en boscompensatie aan de Larikslaan in Barchem plaatsvindt (deelgebied 2) zijn vooral de regels met betrekking tot de aspecten 'Natuur' en 'Water' van belang. Andere (ruimtelijke) aspecten uit de Verordening zijn niet in het geding.

Natuur en landschap

Zoals reeds aangegeven ligt deelgebied 1 in het geheel binnen het Gelders Natuur Netwerk (GNN).

Ter bescherming van het GNN zijn er in de Omgevingsverordening instructieregels opgenomen voor de opstellers van een bestemmingsplan in het GNN.

- Voor zover een bestemmingplan van toepassing is op het Gelders natuurnetwerk wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone.
- Bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling in het Gelders natuurnetwerk doet de initiatiefnemer onderzoek naar de te verwachten effecten van die activiteit of ontwikkeling op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het Gelders natuurnetwerk.

Ten behoeve van het natuurbegraven wordt er geen bos gekapt en wordt er ook niet gebouwd. Er zijn derhalve geen gevolgen voor de oppervlakte van het GNN. Verder is in 2019 een onderzoek gedaan naar de te verwachten effecten van het natuurbegraven op het GNN² dat in 2023 is geactualiseerd³. Zie daarover paragraaf 4.8.2 van deze toelichting. De uitkomst daarvan is dat met de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten worden verwacht op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het GNN.

De Verordening bevat ook een instructieregel voor natuurbegraven in het GNN. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen 'Verkenninggebied voorwaarden

² Eelerwoude, 'Toetsing Wet natuurbescherming – Ontwikkelingen Landgoed De Kalenberg', 17 december 2019.

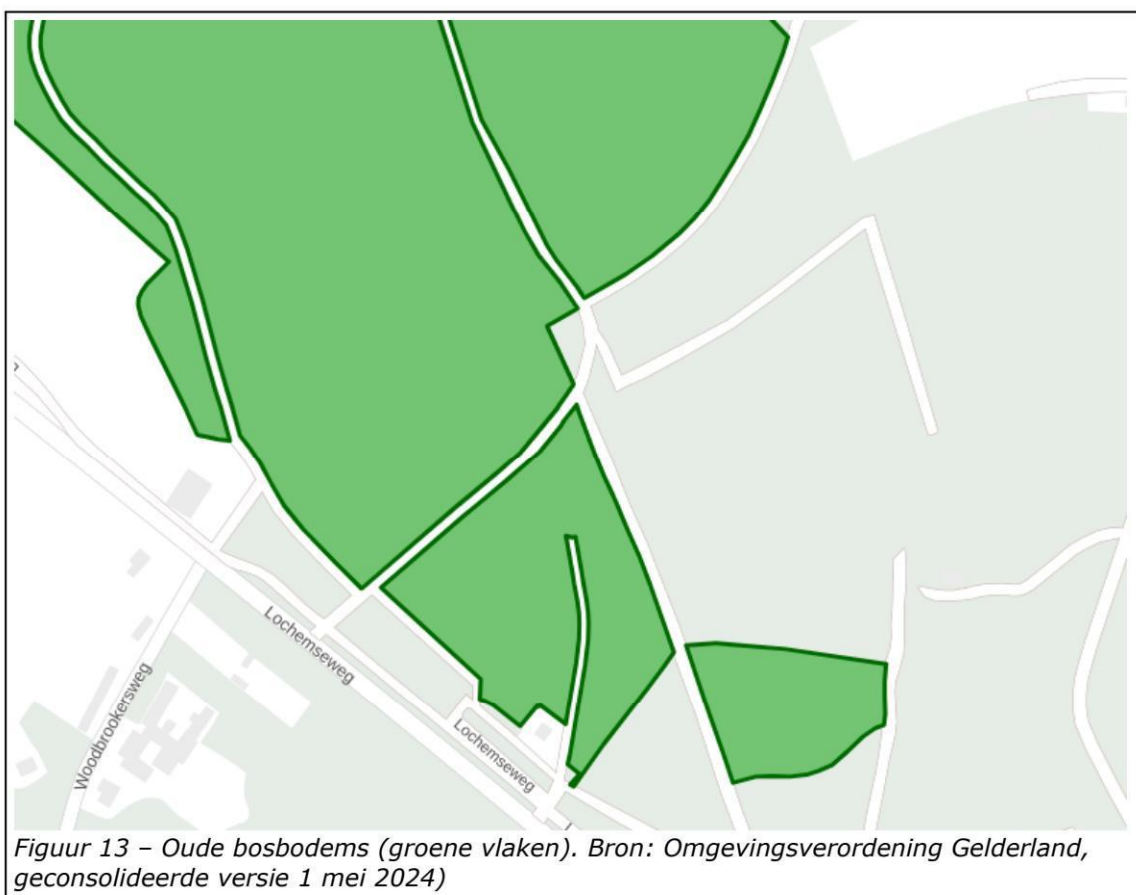
³ Eelerwoude, Actualisatie quickscan Wnb Landgoed De Kalenberg, 23 mei 2023.

natuurbegraven Gelders natuurnetwerk' en 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk'.

Op 1 mei 2024 is een wijziging van het Omgevingsplan Gelderland in werking getreden waarin de begrenzing van het 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk' is aangepast.

In figuur 13 hierna is het aangepast 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk' getoond (groene vlakken). Het noordelijke plandeel van dit bestemmingsplan is niet in dit verkenninggebied met bijzondere voorwaarden is gesitueerd.

In het 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven GNN' gaat het om oude ongestoorde bosbodems. Hier is natuurbegraven alleen toegestaan als kan worden aangetoond dat de bodem eerder gestoord is. Het plan voorziet dus niet in natuurbegraven op oude ongestoorde bosbodems zoals die nu in de Omgevingsverordening Gelderland zijn aangewezen.

In het Verkenninggebied gebied voorwaarden natuurbegraven GNN is natuurbegraven alleen toegestaan als aan een groot aantal algemene voorwaarden is voldaan.

Afwijkmogelijkheden voor natuurbegraafplaats

1. In afwijking van het bepaalde ten aanzien van het beschermen van de kwaliteit van het Gelders natuurnetwerk, laat een bestemmingsplan een

natuurbegraafplaats in het Gelders natuurnetwerk alleen toe voor een locatie in het en als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. het aantal graven bedraagt ten hoogste 500 graven per hectare;
 - b. er worden alleen menselijke stoffelijke resten en urnen begraven;
 - c. er wordt alleen in vergankelijke materialen begraven;
 - d. er vindt alleen grondverzet plaats als dit nodig is voor het delven van een graf of het begraven van een urn;
 - e. bij het dichten van een graf wordt de bodem in de oorspronkelijke volgorde teruggeplaatst;
 - f. de grafrust wordt eeuwigdurend gerespecteerd;
 - g. er vinden geen bijzettingen plaats;
 - h. er vindt geen as-verstrooiing plaats;
 - i. er worden geen grafmonumenten geplaatst;
 - j. er worden op de begraafplaats geen nieuwe gebouwen of bouwwerken opgericht; en
 - k. er worden op de begraafplaats geen verhardingen of half verhardingen aangebracht.
2. Onverminderd het eerste lid bevat het bestemmingsplan regels zodat de kernkwaliteiten worden versterkt door naar rato per 250 graven per hectare:
 - a. één hectare nieuwe natuur te realiseren; of
 - b. vijf hectare bestaande natuur om te vormen naar een provinciaal doeltypes zoals beschreven in het beheerplan Natura2000; en
 - c. in het bestemmingsplan als voorwaardelijke verplichting een beheerplan is opgenomen dat inzicht geeft hoe met de ter plaatse voorkomende bijzondere soorten wordt omgegaan.
 3. De initiatiefnemer legt de wijze van versterking van de kernkwaliteiten, de wijze waarop aandacht aan voorkomende soorten wordt besteed en het dichten van graven vast in een natuurversterkingsplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.

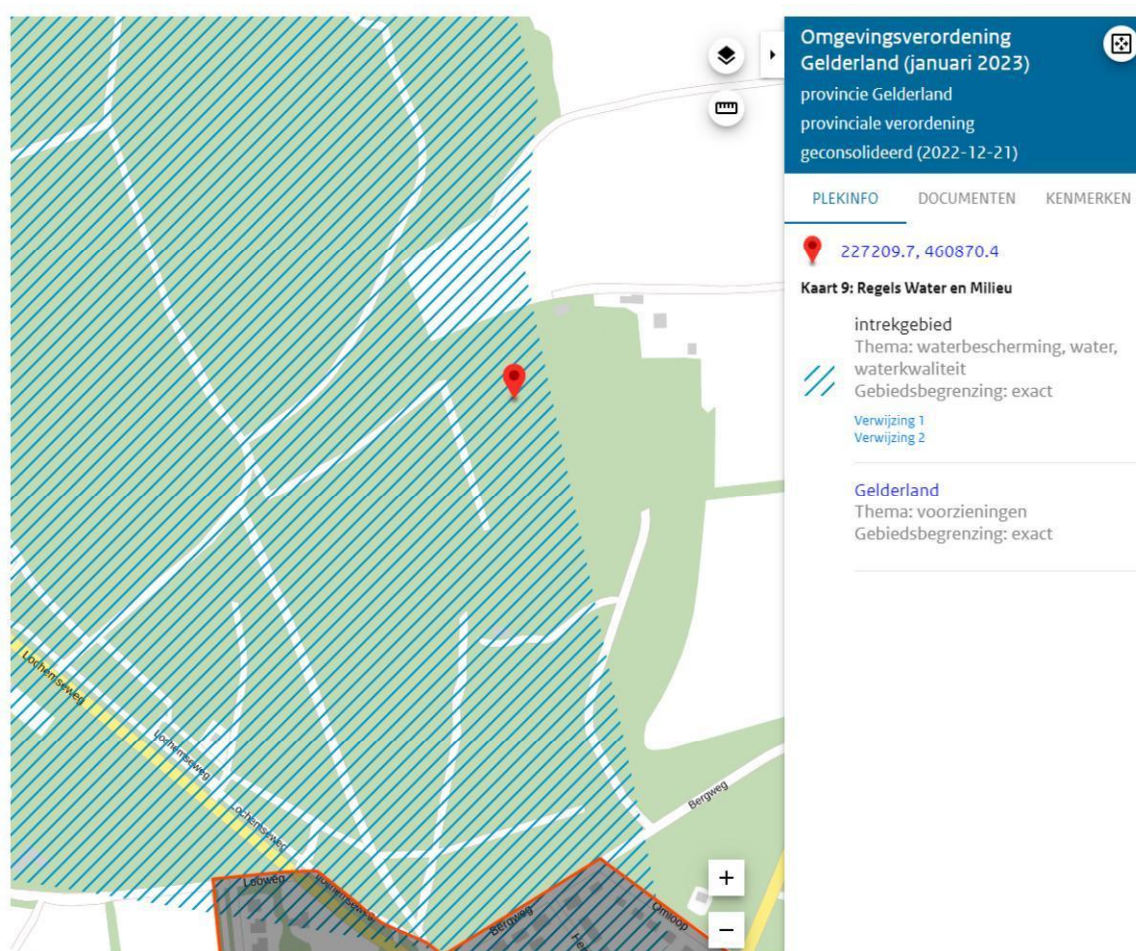
Het natuurbegraven op de Kalenberg voldoet aan deze voorwaarden. Op de Kalenberg worden geen nieuwe gebouwen opgericht voor het natuurbegraven of verhardingen aangebracht. Het bestemmingsplan staat een graf dichtheid toe van maximaal 250 natuurgraven per hectare. Er is een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan opgenomen om nieuwe natuur te realiseren zoals beschreven in het 'Natuurversterkingsplan'. Ten behoeve van deze nieuwe natuur is ten zuiden van de Larikslaan in Barchem een deelgebied 2 aangewezen met de bestemming 'Bos'. In het 'Natuurversterkingsplan' is onder meer geregeld dat er 3 hectare nieuwe natuur wordt gerealiseerd ten zuiden van de Larikslaan (beheertype N15.02 'droog dennen-, eiken- en beukenbos') en dat de grond uit een graf in de oorspronkelijke volgorde wordt teruggeplaatst. Het verstrooien van as, bijzettingen en het plaatsen van grafmonumenten zijn als strijdig gebruik aangemerkt. Voor aanlegwerkzaamheden die het bos kunnen aantasten is een vergunning nodig. Zie voor een gedetailleerde beschrijving het natuurversterkingsplan dat als bijlage in de regels van het bestemmingsplan is opgenomen.

Verder staan in de Verordening instructieregels voor fysieke natuurcompensatie. Zie voor dit onderdeel paragraaf 2.3 over boscompensatie.

Water

Het plangebied (deelgebied 1) ligt binnen het in de Verordening aangeduide intrekgebied. Dit betreft een beschermingsgebied voor grondwater waar het

grondwater binnen duizend jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn. Hiervoor is artikel 2.38 uit de Verordening van toepassing, waarbij geldt dat geen bestemming is toegestaan die de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas, mogelijk maakt. Dit wordt in het voorliggende plan ook niet mogelijk gemaakt, waarmee het bestemmingsplan niet strijdig is met het provinciale belang uit de Verordening. Deelgebied 2 ligt binnen de in de Verordening aangeduide beschermingszone voor natte landnatuur. Hiervoor is artikel 2.61 uit de Verordening van toepassing, waarbij geldt dat geen functies worden mogelijk gemaakt die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. Omdat in het voorliggende bestemmingsplan binnen dit deelgebied boscompensatie plaatsvindt, waarbij de huidige agrarische bestemming (met functie boomkwekerij) wijzigt in 'Bos', wordt geconcludeerd dat deze ontwikkeling niet strijdig is met het provinciale belang uit de Verordening.

Figuur 14 – Ligging intrekgebied, zoals weergegeven in de Omgevingsverordening Gelderland

Gelet op het vorenstaande luidt de conclusie dat het bestemmingsplan met het daaraan gekoppelde natuurversterkingsplan in overeenstemming zijn met het provinciale beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Ruimtelijke Structuurvisie 2012-2020

Met de ruimtelijke structuurvisie geeft de Gemeente Lochem op hoofdlijnen het ruimtelijk beleid tot medio 2020 weer. De structuurvisie is op 8 juli 2013 door de gemeenteraad vastgesteld.

De Structuurvisie is onder meer bedoeld om het gemeentebestuur een instrument te geven waarmee ze de burgers en maatschappelijke organisaties actief kan informeren en betrekken bij de ruimtelijke visie op het bebouwde gebied. De visie geeft zowel hoofdlijnen voor de gemeentelijke ontwikkeling, alsook concrete ideeën en visies over de ontwikkeling van de kernen weer.

De structuurvisie is afgestemd op het bestaande beleid van de gemeente. Eveneens heeft, voor zover relevant, afstemming plaatsgevonden met bestaand rijks- en provinciaal beleid en regelgeving. De onderstaande documenten zijn inhoudelijk leidend geweest bij het opstellen van de structuurvisie en zijn voor het plangebied in meer of mindere mate van belang:

- *Toekomstvisie Lochem 2030*. Deze visie bevat een ruw toekomstbeeld van de gemeente Lochem. Een belangrijk onderdeel van de toekomstvisie is het beleid voor de Strategische Agenda.
- *De Regionale Structuurvisie De Voorlanden (2009)* vormt de ruimtelijke grondslag op bovengemeentelijk niveau. Vooral de landschappelijke inpassing vormt hierbij een rol.
- In 2010 is het bestemmingsplan *Buitengebied Lochem 2010* voor de gemeente vastgesteld. Hoewel het beoogde initiatief niet past binnen dit plan vormt het desalniettemin een belangrijk afwegingskader, onder meer voor de landschappelijke inpassing van alle nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied van de gemeente.

In de structuurvisie is geen expliciete aandacht voor natuurbegraafplaatsen. Op grond van de algemeen geformuleerde uitgangspunten, met name met betrekking tot natuur en landschap, mag worden geconcludeerd dat een dergelijke kleinschalige ingreep waarbij tevens versterking van de natuur- en landschapswaarden plaatsheeft, past binnen het voorziene toenemend multifunctioneel gebruik van het buitengebied.

3.4.2 Bestemmingsplan Buitengebied Lochem

Zoals reeds aangegeven vormt het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010' een belangrijk toetsingskader voor de ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied van Lochem. Het bestemmingsplan is onder meer gebaseerd op de visie Buitengebied Lochem en het Landschap Ontwikkelingsplan (LOP).

Een belangrijk uitgangspunt van het bestemmingsplan is dan ook de kwaliteit van het landschap. De landschappelijke kwaliteit in het buitengebied Lochem verschilt plaatselijk sterk als gevolg van ontwikkelingsgeschiedenis, verschillend grondgebruik en een verschillende ondergrond wat betreft geologie, bodem en waterhuishouding. Op basis van deze verschillen zijn in het bestemmingsplan zeven landschapstypen onderscheiden, te weten: rivierenlandschap, beekdallandschap, bos- en landgoederenlandschap, essenlandschap, stuwwal Lochem, open broekgebieden en kleinschalig kampenlandschap.

In het plan zijn kernkwaliteiten per landschapstype benoemd. Deze zijn het uitgangspunt voor de ontwikkelingsrichting die de gemeente per landschapstype voor ogen heeft. Het deelgebied waar de ontwikkeling van de bosbegraaftplaats wordt beoogd ligt in een gebied tussen de kernen Lochem en Barchem dat is te typeren als een ‘Stuwwal’ (zie bijgaande figuur 15).

In navolgend schema zijn de kenmerken van dit type landschap weergegeven.

Stuwwal	Kenmerken	Uitgangspunten voor ontwikkelingen
Landschap	Macroreliëf: stuwwal	Geen perceelrandbeplanting in open gebieden
	Bos	Behoud natuurlijk reliëf
	Oost- en westhelling: krans van open essen	
	Perceelrandbeplanting	
	Wegestructuur langs de stuwwal	
Bebouwing	Bebouwing aan rand stuwwal	Vervangende bebouwing toegestaan
	Diverse bouwvormen	Geen verdichting
		Bij voorkeur max. 2 bouwlagen
Erfbeplanting	Zware erfbeplanting	Erfbeplanting behouden
	Bomen: eik, beuk, kastanje, linde	Verdichting met beplanting op de rand / overgang naar ander (lager gelegen) landschapstype
	Geriefhoutbosjes: Gelderse roos, lijsterbes, meidoorn, sleedoorn, eik, etc.	Herstellen verdichten
	Hagen: beuk om ‘hof’ (voortuin), meidoorn, sleedoorn	
	Boomgaard	

Kenmerken ‘Stuwwal’ (bron: Bestemmingsplan ‘Buitengebied Lochem 2010’)

Binnen de landschappelijke kwaliteiten kunnen verschillende functies zich verder ontwikkelen. Gestreefd wordt naar een versterking van de kernkwaliteiten, terwijl tegelijkertijd ontwikkelingen daarin mogelijk zijn. Sterker nog, ontwikkelingen kunnen plaatsvinden en zorg dragen voor versterking van de aanwezige kwaliteit. Dit geldt voor zowel ontwikkelingen op gebied van landbouw, als wonen en werken en toerisme en recreatie.

Binnen de geldende bosbestemming is de aanleg van een natuurbegraafplaats niet toegelaten. En binnen het gehele plan is geen beleid verwoord dat ziet op de aanleg van natuurbegraafplaatsen in de gemeente Lochem.

Desalniettemin zal de aanleg van de bosbegraafplaats Justine op de Kalenberg ten noorden van Barchem de kernkwaliteiten van de stuwwal niet aantasten. Dit blijkt ook uit het natuurversterkingsplan dat specifiek voor deze ontwikkeling is opgesteld (zie ook paragraaf 2.2.2 van deze plantoelichting).

3.4.3 Parkeerbeleid

Het parkeerbeleid in de gemeente Lochem is verwoord in de 'Nota parkeernormen 2020' van 22 september 2020 (en vastgesteld door de gemeenteraad op 16 november 2020). De Nota parkeernormen is van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen en -plannen binnen de gemeente, daar waar het betreft:

- nieuwbouw;
- verbouw/uitbreiding;
- wijziging van functies.

In deze nota zijn parkeernormen voor diverse functies vastgelegd, waarbij de toe te passen parkeernorm ook afhankelijk is van het gebied waarbinnen de ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt. Zo wordt er in eerste instantie onderscheid gemaakt in gebieden binnen- en buiten de bebouwde kom. Daarnaast wordt voor een aantal kernen binnen de gemeente een extra nuancering aangebracht, waarbij het centrum en kwetsbare gebieden worden aangeduid. Voorts is opgenomen hoe op basis van deze normen de gemeentelijke parkeereis bij ontwikkelingen moet worden berekend.

De gemeente Lochem heeft haar parkeerbeleid tevens in het 'Parapluplan Parkeernormen' planologisch verankerd.

Relatie met het plangebied

Voor het parkeren gebruik zal worden gemaakt van de bestaande parkeervoorzieningen bij het Landgoed Hotel Woodbrooke (zie daarover paragraaf 2.2.4 van deze toelichting).

4 RANDVOORWAARDEN – MILIEUASPECTEN

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een aantal milieu- en omgevingsaspecten toegelicht die bij een ruimtelijk plan in beschouwing moeten worden genomen. Na een algemene beschrijving, gebaseerd op beleid en regelgeving, wordt voor elk onderdeel ingegaan op de relatie met het (plan)gebied.

4.2 Geluid

4.2.1 Beleid en regelgeving

De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder ten gevolge van wegverkeer, spoorweg en industrie. In de Wgh zijn geluidsgevoelige objecten benoemd. Voor deze objecten gelden de geluidswaarden die de Wgh opgeeft. Geluidsgevoelige objecten zijn woningen, woonwagenstandplaatsen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen, en speciaal benoemde gezondheidszorggebouwen. Voor bouwplannen die nieuwe geluidsgevoelige objecten mogelijk maken dient een akoestische toetsing uitgevoerd te worden.

4.2.2 Geluid in relatie tot het plangebied

De natuurbegraafplaats wordt in het kader van de Wgh niet beschouwd als een geluidsgevoelig object. Een akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk. In de inspectierichtlijn lijktbezorging is het advies opgenomen te streven naar een geluidbelasting van niet meer dan 40 dB(a). Doordat rondom het plangebied geen geluidhinder veroorzakende inrichtingen zijn gelegen is een dergelijk maximale geluidsbelasting haalbaar.

4.2.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect geluid voor het plan.

4.3 Luchtkwaliteit

4.3.1 Beleid en regelgeving

De hoofdlijnen van de regelgeving voor luchtkwaliteit zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer, ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. De regelgeving is uitgewerkt in onderliggende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en Ministeriële Regelingen. In de Wet Luchtkwaliteit zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen in de vorm van grenswaarden en richtwaarden voor een aantal luchtverontreinigende stoffen. De belangrijkste zijn fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en stikstofdioxide (NO₂) omdat deze in Nederland soms worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden, op enkele uitzonderingen na, in de regel niet overschreden. De grenswaarde van PM₁₀ of NO₂ bedraagt 40 µg/³. De grenswaarde van PM_{2,5} ligt op 25 µg/³.

Besluit Niet In Betekenende Mate (NIBM)

In dit besluit is bepaald in welke gevallen een ruimtelijke ontwikkeling vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet hoeft te worden getoetst aan de grenswaarden.

Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de zogenaamde 3% grens niet wordt overschreden. De 3% grens is gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof of stikstofdioxide. Deze grenswaarde is gesteld op 40 µg/m³. Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel PM₁₀ als NO₂.

Als de 3% grens voor PM₁₀ of NO₂ niet wordt overschreden is het project NIBM, en hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden.

In de Regeling NIBM is de bovengenoemde 3%-grens uitgewerkt in concrete getallen. Zo ligt voor woningbouwplannen de grens van 3% bij 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg.

Besluit gevoelige bestemmingen

Het besluit gevoelige bestemmingen is gericht op bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof en stikstofdioxide, met name kinderen, ouderen en zieken. Daartoe voorziet het besluit in zones waarbinnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, in beide gevallen gemeten vanaf de rand van de weg. Als in een onderzoekszone de grenswaarden voor fijn stof of stikstofdioxide (dreigen te) worden overschreden, mag het totaal aantal mensen dat hoort bij een 'gevoelige bestemming' niet toenemen.

4.3.2 Luchtkwaliteit in relatie tot het plangebied

Het bestemmingsplan maakt natuurbegraven op Landgoed de Kalenberg mogelijk, alsook boscompensatie op een perceel zuidelijk van de Larikslaan in Barchem.

Hoewel deze ontwikkelingen en bijbehorende functies niet zijn aan te merken als een project dat binnen de getalsmatige grenzen uit de 'Regeling NIBM' valt (het betreft immers geen woningbouw- of kantoorontwikkeling), dragen de beoogde ontwikkelen desalniettemin 'niet in betekende mate' bij aan de luchtkwaliteit ter plaatse.

De zogenaamde Nibm-tool maakt dit voldoende aannemelijk. Deze Nibm-tool is door het ministerie van Infrastructuur en Milieu, in samenwerking met Kenniscentrum InfoMil, ontwikkeld om voor relatief kleinere ruimtelijke plannen het effect op de luchtkwaliteit te bepalen. Het omslagpunt waarbij een project wel in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit ligt in het rekenjaar 2019 op 1.790 extra verkeersbewegingen per etmaal.

Hoewel de toename van extra verkeersbewegingen per dag als gevolg van de voorliggende plannen vooral afhankelijk is van het aantal begrafenissen/plechtigheden (waarbij voor het parkeren en andere voorzieningen gebruik gemaakt wordt van de bestaande faciliteiten die Landgoedhotel Woodbrooke biedt) en dit op voorhand niet goed is in te schatten, is wel duidelijk dat dit aantal beperkt zal zijn en sowieso (veel) lager dan het omslagpunt uit de genoemde Nibm-tool. Voorts zijn de beoogde functies die met het voorliggende bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt in het Besluit gevoelige bestemmingen niet aangemerkt als een gevoelige bestemming. Het plan voorziet derhalve niet in de realisatie van gevoelige bestemmingen.

4.3.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect luchtkwaliteit voor het plan.

4.4 Bedrijven en milieuzonering (omgevingsanalyse)

4.4.1 Beleid en regelgeving

Om tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten te komen wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. De milieuzonering zorgt voor een voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen. Hiertoe zijn bedrijven voorzien van een zone waar mogelijke nadelige effecten zijn voor woningen. Maatgevend zijn de thema's geur, geluid, stof en gevaar. Vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening is het voorkomen van voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten van belang. Daarnaast mogen bedrijven niet worden beperkt in hun mogelijkheden.

Om mogelijke hinder van niet-agrarische bedrijven voor bewoners te voorkomen wordt de daarvoor algemeen aanvaarde VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) gebruikt. In deze uitgave is de potentiële milieubelasting voor een hele reeks van bedrijven bepaald aan de hand van een aantal milieuaspecten, zoals geur, stof, geluid en gevaar. De milieubelasting is voor die aspecten vertaald in richtlijnen voor aan te houden afstanden tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Deze afstanden kunnen als basis worden gehanteerd, maar zijn indicatief. Bovendien zijn deze afstanden alleen van toepassing op nieuwe situaties en niet op bestaande situaties. Het milieuaspect met de grootste afstand is maatgevend en bepaalt in welke milieucategorie een bedrijfstype wordt ingedeeld.

4.4.2 Milieuzonering in relatie tot het plangebied

Een begraafplaats wordt in de VNG-uitgave gerekend tot categorie 1 (SBI-code, 96031) waarvoor een richtafstand van 10 meter tot gevoelige functies geldt. De dichtstbijzijnde woning is gesitueerd aan de Zwiepseweg 15, op ca. 30 meter ten noordwesten van deelgebied 1 (de beoogde natuurbegraafplaats op Landgoed de Kalenberg). Hiermee wordt dus aan de richtafstand voldaan.

4.4.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect milieuzonering voor het plan.

4.5 Externe veiligheid

4.5.1 Beleid en regelgeving

Bij externe veiligheid gaat het om de gevaren die de directe omgeving loopt in het geval er iets mis mocht gaan tijdens de productie, het behandelen of het vervoer van gevaarlijke stoffen. De daaraan verbonden risico's dienen binnen aanvaardbare grenzen te blijven. Binnen externe veiligheid worden twee normstellingen gehanteerd:

- het plaatsgebonden risico (PR) richt zich vooral op de te realiseren basisveiligheid voor burgers. Het PR is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen door een ongeval, indien hij zich onafgebroken (dat wil zeggen 24 uur per dag gedurende het hele jaar) en onbeschermd op een bepaalde plaats zou bevinden. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting dan wel infrastructuur.
- het groepsrisico (GR) stelt beperkingen aan de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van calamiteiten met gevaarlijke stoffen. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct

gevolg van een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. De norm voor het GR is een oriëntatiewaarde. Het bevoegd gezag heeft een verantwoordingsplicht als het GR toeneemt en/of de oriëntatiewaarde overschrijdt.

Wettelijk kader

De regelgeving voor het aspect Externe Veiligheid is opgenomen in het:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb);
- Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- Regeling Basisnet (Basisnet Spoor, Basisnet Weg en Basisnet Water).

Hierbij geldt dat bebouwing niet is toegestaan binnen de zogenaamde 10^{-6} - contour van het PR rond bedrijven waarin opslag en/of verwerking gevaarlijke stoffen plaatsvindt, danwel langs transportroutes (weg, spoor, water, buisleiding) waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Verder geldt dat voor iedere toename van het GR een verantwoordingsplicht geldt, ook als de verandering geen overschrijding van de norm veroorzaakt. Er dient een verantwoording GR opgesteld te worden indien een bestemming gepland is binnen het invloedsgebied.

Gemeentelijk beleid

Overeenkomstig het gestelde in de Externe Veiligheidsvisie (EV-visie) van Lochem conformeert de gemeente Lochem zich aan het wettelijke kader voor het omgaan met de externe veiligheidsproblematiek. Verder geeft de EV-visie richtinggevende uitspraken over:

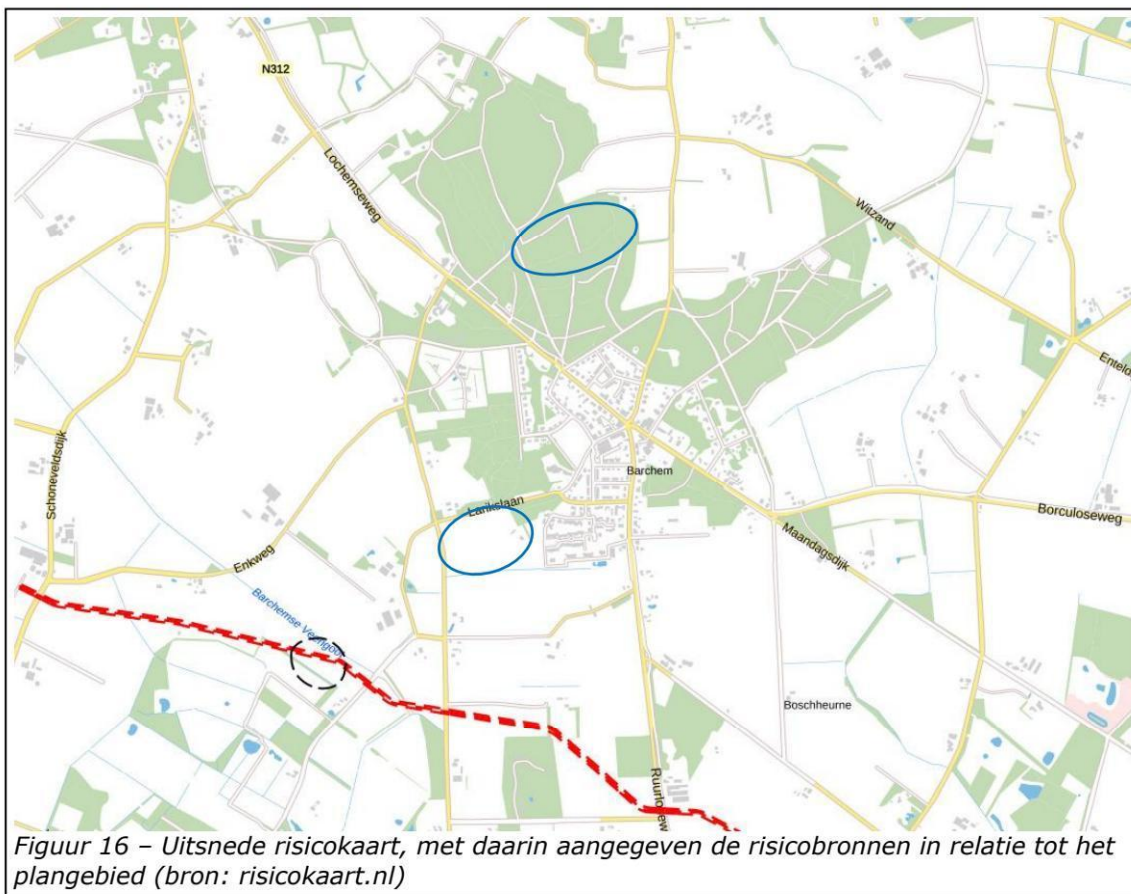
- de invulling van de beleidsvrije ruimte bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten) rondom de meest risicovolle bedrijven (Bevi-bedrijven), en langs relevante transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- de gebieden waar nieuwe risicorelevante bedrijven wel of niet kunnen worden toegestaan.

4.5.2 Externe veiligheid in relatie tot het plangebied

Met behulp van de risicokaart is een inventarisatie van de risicobronnen in en om het plangebied gemaakt. In figuur 16 is een uitsnede van de risicokaart opgenomen.

Hieruit blijkt dat in het plangebied en de directe omgeving daarvan geen risicovolle inrichtingen zijn gelegen. Ook worden door het plan geen risicovolle inrichtingen mogelijk gemaakt. Bovendien zijn er geen transportroutes voor vervoer van gevaarlijke stoffen aanwezig.

Uit de risicokaart komt verder naar voren dat in het plangebied of in de directe omgeving ervan geen buisleidingen zijn gelegen waardoor transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De dichtstbijzijnde leiding betreft een ondergrondse hogedrukaardgasleiding op meer dan 1,3 km afstand ten zuiden van de beoogde bos- c.q. natuurbegraafplaats.

4.5.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect externe veiligheid voor het plan.

4.6 Bodem

4.6.1 Beleid en regelgeving

In het kader van een bestemmingsplan moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Indien sprake is van een functiewijziging zal er in veel gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Middels dit onderzoek (conform NEN 5740) kan in beeld worden gebracht of de bodemkwaliteit en de beoogde functie van het plangebied bij elkaar passen.

4.6.2 Bodem in relatie tot het plangebied

Binnen het plangebied wordt in deelgebied 1 in het kader van de ontwikkeling van de natuurbegraafplaats op Landgoed de Kalenberg geen nieuwe gevoelige functie toegevoegd. Ditzelfde geldt voor de boscompensatie in deelgebied 2, ten zuiden van de Larikslaan in Barchem.

Bovendien zijn binnen de gemeente Lochem geen gegevens beschikbaar / bekend, waaruit blijkt dat de bodem verontreinigd is. Daarmee zijn ervanuit

milieuhygiënisch oogpunt op voorhand geen bezwaren voor de beoogde planontwikkelingen in deelgebied 1 en 2.

4.6.3 Conclusie

Het aspect bodem staat de beoogde ontwikkelingen niet in de weg.

4.7 Water

4.7.1 Waterbeheer en watertoets

Het is sinds 2003 verplicht om bij ruimtelijke plannen en besluiten een beschrijving op te nemen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. De watertoets is een proces waarbij de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium afspraken maken over de toepassing en uitvoering van het waterhuishoudkundige en ruimtelijke beleid. Het waterschap is het eerste aanspreekpunt in het watertoets proces, waarbij het waterschap rekening houdt met het provinciale grondwaterbeleid.

In het Besluit ruimtelijke ordening is de 'watertoets' wettelijk verankerd. Deze heeft tot doel om ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen aan het vigerende waterbeleid en de wateraspecten volwaardig mee te laten wegen bij de besluitvorming omtrent een goede ruimtelijke ordening. Dit proces komt in samenwerking tussen de gemeente en waterbeheerder tot stand.

In de gemeente Lochem is het waterschap Rijn en IJssel verantwoordelijk voor het waterbeheer.

4.7.2 Beleidskader

Eind jaren negentig vond er een omslag plaats in denken en beleid over de omgang met water. In plaats van voort te borduren op het vertrouwde denken in waterbeheersing door technische ingrepen gericht op het veilig en snel afvoeren van water, kwam de nadruk te liggen op het aansluiten op de natuurlijke potenties van het landschap en het watersysteem. Bij dit nieuwe waterdenken staat duurzaamheid voorop. Daarmee wordt bedoeld dat er zo min mogelijk inspanningen van buitenaf nodig zijn om het watersysteem in stand te houden en overlast te voorkomen. In de praktijk betekent dit dat natuurlijke processen zoals infiltratie en kwel, het zelfreinigende vermogen van waterlopen etc. worden hersteld. Externe negatieve effecten, zoals toename van verharding en riooloverstorten met afvalwater, worden voorkomen of gecompenseerd.

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren dan ook beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, allen met als doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). Deze paragraaf geeft een overzicht van de relevante nota's.

Europa

- Kaderrichtlijn Water (KRW).

Nationaal

- Nationaal Waterplan 2016-2021 (NW);
- Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21);
- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW);
- Deltaprogramma;

- Waterwet.

Provinciaal

- Omgevingsvisie Gaaf Gelderland;
- Omgevingsverordening Gelderland.

Regionaal / lokaal

- Waterbeheerplan Rijn en IJssel 2016-2021.

De opdracht is te zorgen voor voldoende water, schoon water en voor veilig wonen en werken op de taakvelden watersysteem, waterketen en veiligheid. Het waterschap houdt daarbij rekening met agrarische, economische, ecologische en recreatieve belangen. Aandachtspunten zijn het verbeteren van ecologische en chemische waterkwaliteit (terugdringen van oppervlaktewatervervuiling) en het voorkomen van wateroverlast, waarbij rekening wordt gehouden met het veranderende klimaat. In zowel landelijk als stedelijk gebied kunnen ruimtelijke ontwikkelingen een positief maar ook een negatief effect hebben op het watersysteem.

In het algemeen zoekt het waterschap naar duurzame oplossingen. Uitgangspunt is dat het water zoveel mogelijk binnen een plangebied wordt vastgehouden en dat relatief schoonwater ook relatief schoon blijft. Daarbij geldt dat het regenwater, dat op verharde oppervlaktes valt en schoon genoeg is (zoals van gevels en daken), zoveel mogelijk wordt vastgehouden of wordt geborgen.

Het waterschap Rijn en IJssel is primair verantwoordelijk voor de waterhuishouding in het plangebied. Onder de verantwoordelijkheden vallen onder andere beveiliging tegen hoog water, peilbeheer en aan- en afvoer van water. Daarnaast wordt geadviseerd hoe om te gaan met hemelwater. De gemeente heeft een zorgplicht voor de inzameling, transport en verwerking van stedelijk afvalwater en regenwater en voor de aanpak van grondwaterproblemen.

4.7.3 Water in relatie tot het plangebied

Het bestemmingsplan maakt natuurbegraven op Landgoed de Kalenberg (deelgebied 1) mogelijk, alsook boscompensatie op een perceel zuidelijk van de Larikslaan in Barchem (deelgebied 2).

Voor beide deelgebieden geldt dat niet voorzien wordt in het graven of dempen van watergangen en er geen oppervlaktewater aanwezig is. Het plan ligt in een provinciaal intrekgebied maar maakt geen winning van fossiele brandstoffen mogelijk.

Voor deelgebied 1 geldt dat er geen extra verhardingen worden aangelegd, de paden onveranderd blijven en de geen verandering in het waterpeil worden aangebracht. Daardoor is er als onderdeel van het beoogde plan geen sprake van invloed op de waterhuishouding. Dit geldt overigens ook voor deelgebied 2.

4.7.4 Conclusie

Het voorliggende plan heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding in het plangebied en omgeving.

4.8 Ecologie

4.8.1 *Beleid en regelgeving*

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen is het noodzakelijk te onderzoeken of en zo ja, in hoeverre de plannen ten koste gaan van de (aanwezige) flora en fauna. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de 'gebiedsbescherming' en de 'soortenbescherming'.

Gebiedsbescherming

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. De Wnb richt zich op de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden). Activiteiten en ontwikkelingen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden zijn in beginsel niet toegestaan, tenzij hiervoor een vergunning op grond van de Wnb is verkregen.

Gelders Natuurnetwerk

Naast de bescherming van de Wet natuurbescherming kunnen waardevolle gebieden ook beleidsmatig beschermd zijn doordat zij behoren tot het Gelders Natuurnetwerk (GNN) of Groene Ontwikkelingszone (GO) (voorheen beiden Ecologische Hoofdstructuur). Op gronden binnen het GNN mogen geen nieuwe functies mogelijk worden gemaakt, tenzij er geen reële alternatieven aanwezig zijn, redenen zijn van groot openbaar belang en negatieve effecten op het gebied worden beperkt. Uitbreiding van bestaande functies in het GNN kan alleen als de kernkwaliteiten van het gebied per saldo worden versterkt. Op gronden die deel uitmaken van het GO zijn nieuwe ontwikkelingen of uitbreiding van bestaande functies alleen mogelijk als dat niet leidt tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van dat gebied.

Soortenbescherming

De soortenbescherming is eveneens geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Het doel van de Wnb is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. De Wnb kent zowel een zorgplicht als verbodsbepalingen. De zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij'-principe. Alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten zijn in principe verboden, maar er kunnen vrijstellingen en ontheffingen (door het bevoegd gezag) worden verleend van de verbodsbepalingen.

De Wnb kent een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels), Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten. Voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten geldt een strikte bescherming. Voor de nationaal beschermde soorten (de "overige beschermde soorten") hebben provincies de bevoegdheid om in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden een vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen. Dit is geregeld in de provinciale verordening.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden nagegaan, c.q. onderbouwd worden, of zich in het betreffende gebied beschermde soorten bevinden.

4.8.2 Ecologie in relatie tot het plangebied

Om te beoordelen wat de effecten zijn op de bestaande natuur van het beoogde natuurbegraven op de Kalenberg ten noorden van Barchem, met in het verlengde daarvan de boscompensatie op het perceel ten zuiden van de Larikslaan, is door ecologisch adviesbureau Eelerwoude onderzoek uitgevoerd in de vorm van een ecologische quickscan in 2019 en de actualisering daarvan in 2023. De plannen zijn daarbij getoetst aan de Wnb.

De rapportage van dit onderzoek is integraal als bijlage in deze plantoelichting opgenomen. De belangrijkste conclusies worden hierna weergegeven.

Resultaten ecologische quickscan 2019⁴

Bescherming soorten

De ingreep voor de aanleg van de bosbegraafplaats zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele overige beschermde soorten. Hiervoor zijn door de provincie Gelderland vrijstellingen van de ontheffingsplicht opgesteld. De ingreep heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring, er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling van de ontheffingsplicht indien het een ruimtelijke ontwikkeling betreft. Nader onderzoek naar beschermde soorten of een ontheffing Wnb is daarom niet noodzakelijk.

Wel dient met onderstaande rekening te worden gehouden:

- Graafwerkzaamheden op de bosbegraafplaats uitsluitend overdag uit te voeren.
- Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.
- Voorafgaand aan de graafwerkzaamheden controleren op de aanwezigheid van jaarrondsoorten in het voorjaar. Bij aantreffen van jaarrondsoorten contact op te nemen met de ter zake kundige voor verdere acties.
- Bij de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht.

Bescherming gebieden

Wet natuurbescherming

Op ongeveer 2 km afstand (hemelsbreed) ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Stelkampsveld. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zij het door een

⁴ Eelerwoude, 'Toetsing Wet natuurbescherming – Ontwikkelingen Landgoed De Kalenberg', 17 december 2019.

rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wnb wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt, mogelijk enkel wat opslag. Een nadere toetsing aan de Wnb, onderdeel houtopstanden, is daarom niet noodzakelijk.

Gelders Natuurnetwerk

Het bosperceel in deelgebied 1, alsook het omliggende gebied, maken onderdeel uit van het GNN. Als onderdeel van de ontwikkeling van de nieuwe bosbegravingplaats zal in deelgebied 2 in totaal 3 hectare GNN worden gerealiseerd met soorten behorend tot beheertype N15.02 'droog dennen-, eiken- en beukenbos'. Hiervoor is een Natuurversterkingsplan⁵ opgesteld. Dit plan is opgenomen als Bijlage 1 bij de regels van dit bestemmingsplan. Het Natuurversterkingsplan toont aan dat natuurontwikkeling en natuurbegraven op deze locatie op een zorgvuldige wijze kunnen samengaan.

Deelgebied 2 maakt zelf geen onderdeel uit van het GNN. Met de voorgenomen ontwikkelingen worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN. De (her)inrichting van deze kwekerij zal uiteindelijk zorgen voor een versterking van het huidige GNN.

Resultaten van de actualisering in 2023

Bescherming gebieden

In juni 2023 is met het rekenprogramma Aeries-calculator (versie 2022) een stikstofdepositieberekening op Natura 2000-gebieden uitgevoerd⁶. Uit deze berekening blijkt dat de ontwikkeling van een natuurbegravingplaats op landgoed De Kalenberg nabij Barchem alsmede de benodigde boscompensatie nabij de Larikslaan te Barchem niet leidt tot een toename van stikstofdepositie (0,00 mol stikstof ha/jaar) op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten in Natura 2000-gebieden. Derhalve wordt geconcludeerd dat deze ontwikkeling geen negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie. Het bestemmingsplan voldoet daarmee aan de Wet natuurbescherming. Er geldt ook geen vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming ten aanzien van het aspect stikstof.

Bescherming soorten

In mei 2023 is een Actualisatie quickscan Wnb Landgoed de Kalenberg uitgevoerd door Eelerwoude⁷. De belangrijkste resultaten en conclusies zijn hierna weergegeven. Het integrale rapport is als bijlage in deze toelichting opgenomen.

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Eventueel zal de ingreep leiden tot beperkt en tijdelijk verlies van leefgebied van enkele soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. De ingreep heeft echter geen invloed op de staat van instandhouding van deze soorten omdat er sprake is van een tijdelijke, en plaatselijke verstoring, voldoende leefgebied aanwezig blijft

⁵ Eelerwoude, "Natuurversterkingsplan bosbegravingplaats Justine Landgoed de Kalenberg", 21 augustus 2020)

⁶ mRO, Notitie Stikstofdepositie-onderzoek Natuurbegraven op De Kalenberg, Barchem, 14 juni 2023

⁷ Eelerwoude, Actualisatie quickscan Wnb Landgoed De Kalenberg, 20 juni 2023.

en het relatief algemene soorten betreft waarvoor in de provincie Gelderland eveneens een vrijstelling geldt.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Met de volgende soorten en/of soortgroepen dient rekening te worden gehouden.

Vleermuizen

Graafwerkzaamheden op de bosbegrafplaats uitsluitend overdag uitvoeren.

Grondgebonden zoogdieren

Indien er struweel of ondergroei wordt verwijderd voor de begraafplaats dient er een ecologisch werkprotocol voor marterachtigen opgesteld te worden.

Jaarrond beschermde nesten

Controle op jaarrond beschermde vogelnesten in het bladerloze seizoen. Op basis van de controle kunnen maatregelen worden genomen (zoals de plaatsbepaling van graven aan te passen en het maximaal aantal bezoekers binnen 75 meter rond het nest).

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Voor locatie 1 zijn werkzaamheden voor de aanleg van graven binnen het broedseizoen mogelijk mits hierbij voorkomen wordt dat broedvogels worden verstoord. Hiervoor is het nodig een ecologisch werkprotocol op te stellen voor de begraafplaats. Voor locatie 2 dient er buiten het broedseizoen gewerkt te worden als er bomen of hagen gekapt worden.

Algemene zorgplicht

In de Wnb is in artikel 1.11 een omschrijving opgenomen over de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht neemt voor alle in het wild levende dieren en planten, dus ook niet-beschermde soorten, en hun directe leefomgeving. Dit is een algemene verantwoordelijkheid die voor iedereen geldt. Het betekent bijvoorbeeld dat er niet onnodig dieren en planten worden gedood, wanneer redelijkerwijs een andere oplossing voor is, bijvoorbeeld de dieren te verplaatsen naar een ander gebied

Uitvoerbaarheid van de plannen

Vanuit de eisen van het natuurbeleid GNN is het plan uitvoerbaar voor locatie 1 en 2 als men zich houdt aan de genoemde voorschriften. Vanuit de Wet natuurbescherming zijn de plannen voor beide locaties uitvoerbaar met betrekking tot de onderdelen gebiedenbescherming en houtopstanden. Voor het onderdeel soortenbescherming is het plan uitvoerbaar mits er aan de volgende punten voldaan wordt. Op locatie 2 dienen bomen en hagen buiten het broedseizoen gekapt te worden. Voor locatie 1 dient als er in het broedseizoen begraven wordt een ecologisch werkprotocol voor broedvogels opgesteld te worden. Voor locatie 1 dient als er struweel of ondergroei verwijderd wordt een ecologisch werkprotocol voor marterachtigen opgesteld te worden.

Broedvogelkartering en Ecologisch werkprotocol.

Na de vaststelling van het oude bestemmingsplan 'De Kalenberg Barchem (2021)' zijn in het kader van de Wet natuurbescherming nog een Broedvogelkartering (maart-augustus 2022)⁸ opgesteld en een Ecologisch werkprotocol (juli 2022)⁹. De integrale Broedvogelkartering is als bijlage achter deze toelichting opgenomen. De belangrijkste conclusie van de broedvogelkartering luidt dat op De Kale Berg algemeen voorkomende broedvogels, categorie 5 broedvogels en broedvogels aanwezig zijn waarvan het nest jaarrond is beschermd. Negatieve effecten op deze vogels worden niet verwacht, mits men voldoet aan een aantal maatregelen. In het broedseizoen van vogels dient men voortijds een broedvogelcontrole uit te voeren en dient een ecologisch werkprotocol opgesteld worden.

In het Ecologisch werkprotocol is beschreven welke maatregelen moeten worden genomen bij de aanleg van natuurgraven en de bijhorende uitvaart om negatieve effecten op broedvogels te voorkomen en te voldoen aan de wettelijke zorgplicht. Zo is daar bijvoorbeeld in geregeld:

- Vooraf aan de positiebepaling van de natuurbegraafplaats, in het broedseizoen van vogels, controleert een ecologisch ter zake kundige de plek op de aanwezigheid van beschermde broedvogels.
- Bij het aantreffen van een broedvogel binnen het werkgebied/ verstoringsgebied van de broedvogel, dient men op verzoek van de ecooloog een andere locatie te kiezen. Zo wordt verstoring van de nestplaats voorkomen.

Overtreding van het Ecologisch Werkprotocol is een overtreding van de Wet natuurbescherming en via die weg handhaafbaar.

4.8.3 Conclusie

Voor deelgebied 1 en 2 geldt dat het plan vanuit de eisen van het natuurbeleid (GNN) uitvoerbaar is indien de voorwaarden voor compensatie uit het specifiek daarvoor opgestelde Natuurversterkingsplan in acht genomen worden. In de regels van het voorliggende bestemmingsplan is hierop een zogenaamde voorwaardelijke verplichting opgenomen, waarmee vanuit planologisch oogpunt wordt geborgd dat de genoemde boscompensatie ten behoeve van het bosbegraven ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

Op deze wijze staat het aspect ecologie niet in de weg aan de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan.

4.9 Archeologie

4.9.1 Beleid en regelgeving

Als gevolg van het Verdrag van Malta (Valetta) zijn overheden verplicht om in het ruimtelijke beleid zorgvuldig om te gaan met het archeologische erfgoed. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar een reële verwachting bestaat dat er archeologische waarden aanwezig zijn dient, voordat er bodemingrepen plaatsvinden, een archeologisch onderzoek uit te worden gevoerd.

⁸ Eelerwoude, Broedvogelkartering De Kale Berg Barchem (projectnr. 10281), 17 augustus 2022.

⁹ Eelerwoude, Ecologisch werkprotocol, Bosbegraafplaats Justine Barchem (projectnr. 10281), 4 juli 2022.

De zorgplicht voor het archeologisch erfgoed is vastgelegd in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMZ) uit 2007, welke is geïmplementeerd in de Monumentenwet uit 1988. De wet regelt:

- Bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem;
- Inpassen van archeologisch erfgoed in de ruimtelijke ordening;
- Financiering onderzoek: de veroorzaker betaalt.

Op 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden. Deze wet vervangt onder meer de Monumentenwet 1988. In artikel 9.1 van de Erfgoedwet is echter bepaald dat tot het tijdstip waarop de nieuwe Omgevingswet in werking is getreden de bepalingen uit de Monumentenwet 1988 met betrekking tot archeologie van toepassing blijven. Wanneer de nieuwe Omgevingswet in werking treedt, is nog niet bekend. Naar verwachting zal dit niet eerder dan 2021 zijn.

Gemeentelijk beleid

Naar aanleiding van de bovengenoemde Wamz heeft de gemeente Lochem voor het gehele grondgebied van de gemeente een archeologische beleidskaart op laten stellen. Dit 'eigen' archeologiebeleid is vervolgens vertaald in het 'Paraplubestemmingsplan Archeologie'. Dit overkoepelende bestemmingsplan is op 20 januari 2014 door de gemeenteraad vastgesteld.

Op de archeologische beleidskaart wordt onderscheid gemaakt in verschillende archeologische categorieën. Daarnaast zijn er gebieden waar door bijvoorbeeld vergravingen geen archeologische waarden meer worden verwacht. De volgende categorieën worden onderscheiden:

- categorie 1: rijksmonument
- categorie 2: gemeentelijk monument
- categorie 3: terrein van archeologische waarde
- categorie 4: historische stads- of dorpskern
- categorie 5: hoge archeologische verwachting
- categorie 6: middelmatige archeologische verwachting
- categorie 7: lage archeologische verwachting
- categorie 8: zonder een archeologische verwachting

4.9.2 Archeologie in relatie tot het plangebied

Deelgebied 1 (locatie bosbegraafplaats) maakt in het geheel deel uit van 'Categorie 5: hoge archeologische verwachting'. Concreet betekent dit dat bij bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 250 m² én de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm onder het maaiveld, een inventariserend archeologisch onderzoek verplicht is (volgens Richtlijn Archeologisch Onderzoek).

Deelgebied 2 (perceel boscompensatie) ligt binnen een zone waarvoor 'Categorie 7' geldt. Dit betreft gebieden die op grond van geomorfologie, grondwatertrap en bodem en op grond van weinig bekende vindplaatsen in vergelijkbare omstandigheden, een lage kans hebben op archeologische resten in de bodem. Bij bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 2.500 m² én waarbij de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm –Mv is inventariserend archeologisch onderzoek verplicht (volgens Richtlijn Archeologisch Onderzoek).

Omdat de beoogde planontwikkelingen in de twee verschillende deelgebieden groter zijn en dieper reiken dan de bovengenoemde oppervlakten en diepten, is door

adviesbureau RAAP een archeologisch onderzoek uitgevoerd¹⁰. De rapportage van dit onderzoek is als bijlage bij deze plantoelichting toegevoegd. De belangrijkste resultaten en conclusies worden hierna weergegeven.

Resultaten archeologisch onderzoek De Kalenberg (natuurbegraafplaats en het compensatieterrein)

Op locatie 1 zal een natuurbegraafplaats worden gerealiseerd en ter compensatie zal locatie 2 tot een natuurgebied teruggebracht worden. Op de begraafplaats zullen maximaal 250 graven per hectare komen te liggen.

Locatie 1 (Bosbegraafplaats)

De bodem van de bosbegraafplaats lijkt vrijwel ongeroerd. De aanwezigheid van archeologische resten kan echter niet worden uitgesloten waardoor het mogelijk is dat er archeologische resten door de voorgenomen bodemingrepen worden bedreigd. Met de huidige planvorming worden er maximaal 250 graven per hectare aangelegd. Met een geschat gemiddelde oppervlakte van 2,5 m² per graf komt dit overeen met circa 6,25% van het plangebied. Indien de plannen daadwerkelijk alleen bestaan uit het aanleggen van graven (en er in de toekomst geen andere bodemverstoring terreininrichting, dat binnen dit plan niet is voorzien, plaatsvindt) is de totale verstoringgraad die met de plannen gepaard gaat minimaal.

Alles afwegende wordt er concluderend geadviseerd dat bij de huidige planvorming (max. 250 graven per ha en geen overige bodemverstoring ingrepen) géén vervolgonderzoek plaats hoeft te vinden.

Daarbij wordt opgemerkt dat er niet wordt geadviseerd het plangebied vrij te geven. Indien meer graven worden aangelegd, andere bodemverstoring activiteiten gaan plaatsvinden (bijvoorbeeld bekabeling, gebouwtjes e.d.) of het terrein zal op een andere manier worden ingericht (op korter termijn dan wel in de verre toekomst), dan dient opnieuw de afweging te worden gemaakt of archeologisch vervolgonderzoek plaats zal moeten vinden.

Locatie 2 (Compensatielocatie)

De bouwvoor van de compensatielocatie lijkt tot op circa 40 centimeter verstoord te zijn. Dit komt door het gebruik als boomkwekerij. Alleen in het zuidwesten van dit deelgebied (ter hoogte van boorpunt 16 en 17) is afwijkende bodemopbouw aangetroffen en is de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen niet geheel uit te sluiten. In figuur 14 is deze zone weergegeven.

Aangezien in dit stadium van het onderzoek niet kan worden uitgesloten dat resten van een landweer aan- / afwezig zijn, wordt geadviseerd geen bodemingrepen te laten plaatsvinden in deze zone zodat eventuele aanwezige archeologische resten behouden blijven. Indien dit niet mogelijk is dient er in overleg met het bevoegd gezag te worden bepaald of en in welke vorm archeologisch vervolgonderzoek plaats moet vinden. Voor het overige deel van het plangebied wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

¹⁰ T.E. Porreij-Lyklema, 'Plangebied De Kalenberg te Barchem, gemeente Lochem; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek), RAAP-Rapport 4341, 27 maart 2020

Vertaling in het bestemmingsplan

Omdat het plangebied op basis van uitgevoerde archeologische onderzoek niet geheel is vrijgegeven, zijn er nog steeds twee dubbelbestemmingen ter bescherming van archeologische waarden opgenomen in voorliggend bestemmingsplan.

Wel zijn de contouren deels aangepast naar aanleiding van de bevindingen in het onderzoek en is 'Categorie 7' vervangen door de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3' (terrein van archeologische waarde). Deze heeft betrekking op de compensatielocatie, in het zuidwesten van deelgebied 2, aangezien de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen niet geheel uit te sluiten is. Hiervoor geldt nu dat bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 50 m² én waarbij de diepte van de ingreep dieper reikt dan 30 cm onder het maaiveld, niet zonder meer zijn toegestaan.

Door te kiezen voor niet-diepwortelende beplanting in de zuidwestelijke hoek van dit deelgebied (zie hiervoor ook het Natuurversterkingsplan van Eelerwoude, bijlage 1 van de regels) wordt de kans op verstoring van intacte archeologische resten geminimaliseerd en is als onderdeel van de beoogde planvorming nader archeologisch onderzoek niet noodzakelijk. In het overige deel van deelgebied 2 is de bodem dusdanig verstoord dat archeologische indicatoren niet te verwachten zijn. Daarom is voor deze zone in het voorliggende bestemmingsplan geen archeologische beschermingsregeling meer opgenomen.

In deelgebied 1 is de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 5' (hoge archeologische verwachting) nog wel van toepassing. Hoewel het aspect archeologie de huidige planvorming niet in de weg staat, zal bij andere bodemverstorende activiteiten een nadere afweging op dit aspect plaats moeten vinden. Daarmee zijn de archeologische belangen geborgd. Het betreft in het kader van voorliggend bestemmingsplan dus vooral een signaleringsfunctie met het oog op (grotere) toekomstige groundbewerkingen.

Daarbij wordt in het algemeen opgemerkt dat bij de geplande werkzaamheden een zogenaamde toevalsvondst niet kan worden uitgesloten. In het algemeen geldt dat indien er bij de uitvoering van de werkzaamheden archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, deze conform de Erfgoedwet artikel 5.10 dienen te worden gemeld bij het bevoegd gezag.

4.9.3 Conclusie

Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.10 Cultuurhistorie

4.10.1 Beleid en regelgeving

Goede ruimtelijke ordening betekent dat er onder meer bij het opstellen van bestemmingsplannen, een integrale afweging plaatsvindt van alle belangen die effect hebben op de kwaliteit van de ruimte. Een van die belangen is de cultuurhistorie. Het bestemmingsplan is daarbij een belangrijk instrument om cultuurhistorische waarden in een gebied te beschermen.

Door wijziging per 1 januari 2012 van het Besluit ruimtelijke ordening (art. 3.1.6) dienen cultuurhistorische waarden uitdrukkelijk te worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Cultuurhistorische waardenkaart Lochem

De cultuurhistorische waardenkaart van Lochem¹¹ brengt de cultuurhistorische waarden integraal in beeld. Het sluit aan bij de steeds meer ruimtelijke benadering van de zorg voor het erfgoed, waarbij behalve naar objecten vooral ook naar de samenhang en de (historisch) ruimtelijke structuur wordt gekeken.

In de cultuurhistorische waardenkaart is vooral aandacht besteed aan het zichtbare, landschappelijke en gebouwde erfgoed. De cultuurhistorische waardenkaart bestaat uit een tweetal kenmerkenkaarten (landschap en bouwkunst/stedenbouw), twee

¹¹ '... over de toppen der heuvels, langs den zoom van het bosch, door diepe holle wegen ...'. Een cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Lochem. RAAP-rapport 3307 / d.d. 15 oktober 2018

waarderingskaarten (landschap en bouwkunst/stedenbouw), zes themakaarten en een integrale ensemblekaart waarop de cultuurhistorische 'toppers' van Lochem zijn weergegeven.

De waardering van het historisch cultuurhistorisch landschap is gebaseerd op een beoordeling op drie criteria:

1. de gaafheid van de huidige topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850 c.q. de situatie ten tijde van de ontginning, dat wil zeggen type grondgebruik, verkaveling, percelering etc.
2. de gaafheid van de huidige verticale dimensie in het landschap (fysiognomie) ten opzichte van de situatie omstreeks 1850 c.q. de situatie ten tijde van de ontginning, dat wil zeggen de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.
3. de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering moet krijgen dan het op basis van andere twee criteria krijgt.

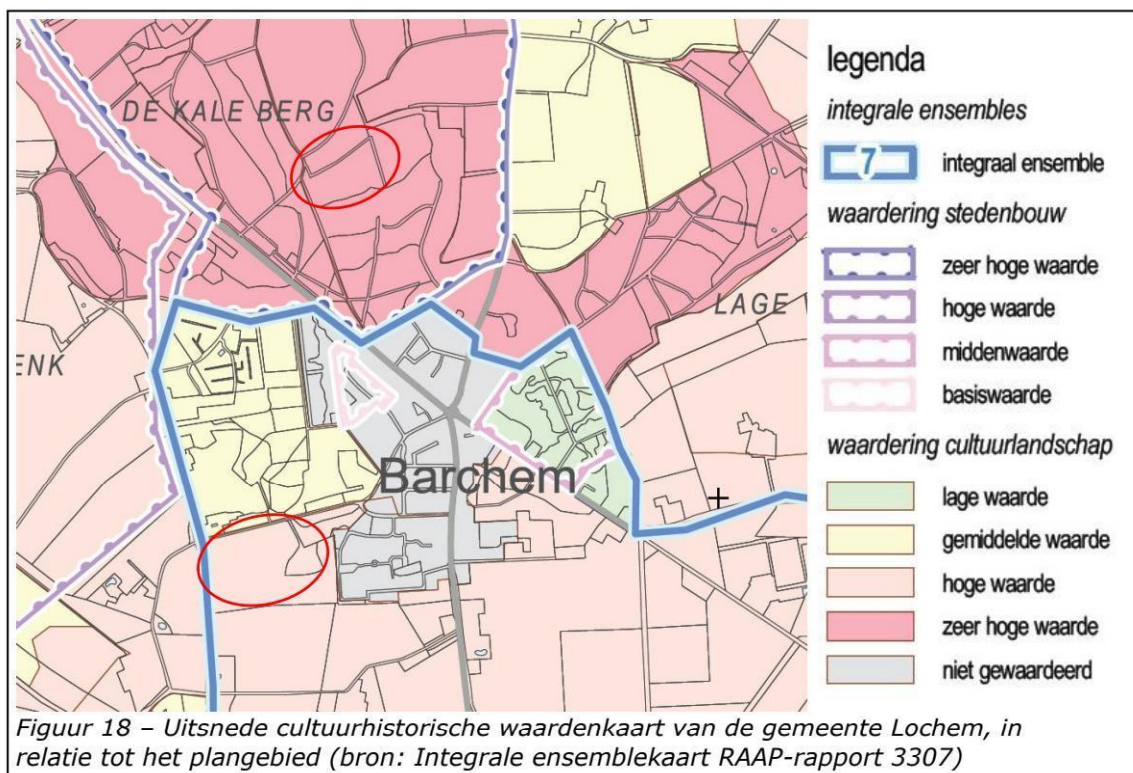
De historische bouwkunst en stedenbouw vormt eveneens een belangrijke basis voor het cultureel erfgoed. Onder de historisch-bouwkundige waarden en stedenbouw wordt in Lochem het beschermde en onbeschermde 'bovengrondse' gebouwde erfgoed verstaan: gebouwen (objecten, complexen en ensembles), stedenbouwkundige structuren, maar ook historisch straatmeubilair, grenspalen, herinneringsmonumenten, monumentale kunst in de openbare ruimte (dat wil zeggen: wandkunst, nagelvast verbonden met architectuur), etc. Tevens vallen beschermde stads- en dorpsgezichten, voor zover aanwezig, onder dit begrip, evenals andere bijzondere gezichten/ensembles, historische buitenplaatsen en overige gebieden.

De geïnventariseerde objecten en complexen hebben gemeen, dat ze alle in meer of mindere mate een positieve cultuurhistorische en/of ruimtelijke waarde bezitten binnen de (steden)bouwkundige geschiedenis van de gemeente Lochem en de in deze gemeente aanwezige karakteristieke gebieden.

De cultuurhistorische waardenkaart is geschikt om de basis te gaan vormen voor toekomstig cultuurhistorisch beleid, waaronder de planologische borging.

4.10.2 Cultuurhistorie in relatie tot het plangebied

Aan de hand van de cultuurhistorische waardenkaart van Lochem blijkt dat deelgebied 1 deel uitmaakt van een zone die is aangeduid met een zeer hoge waarde in het cultuurlandschap. Deelgebied 2 ligt in een gebied met hoge waarde.

Met het voorliggende plan wordt een natuurbegraafplaats op een bestaand bosperceel op de Kaleberg beoogd (deelgebied 1).

De zeer hoge waarde die op grond van de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart aan de Kalenberg is toegekend, heeft vooral te maken met de afwisseling tussen bossen en halfopen akkerland in het gebied ten noorden van Barchem die nog als zeer goed herkenbaar wordt getypeerd. De realisering van een natuurbegraafplaats binnen het plangebied, waarbij het bos behouden blijft, doet geen onevenredige afbreuk aan dit cultuurlandschap.

Bovendien maakt deze locatie deel uit van het Landgoed de Kalenberg.

Met de (financiële) middelen die met deze ontwikkeling wordt verkregen wil de Stichting Beheer Landgoed De Kalenberg een kwaliteitsverbetering van de natuur op het Landgoed tot stand brengen, waarmee de cultuurhistorische waarden van het landgoed juist ook voor de toekomst worden behouden.

En met de boscompensatie in deelgebied 2, momenteel in gebruik als boomkwekerij, wordt juist ook aangesloten bij het ter plaatse aanwezige cultuurlandschap (kleinschalig kampenlandschap).

Verder maakt het plangebied geen deel uit van een beschermd stads- en/of dorpsgezicht. Ook zijn in het plangebied geen monumenten of andere objecten met een belangrijke cultuurhistorische waarde. Derhalve herbergt het plangebied geen specifieke cultuurhistorische waarden die bescherming vanuit het bestemmingsplan behoeven.

4.10.3 Conclusie

Er zijn geen belemmeringen vanuit het aspect cultuurhistorie voor het plan.

4.11 Kabels en leidingen

Voor planologisch relevante kabels en leidingen gelden verschillende beschermings- en veiligheidsafstanden waar bij de bestemmingslegging van onder andere nieuwe functies rekening mee moet worden gehouden.

Binnen het plangebied (uitgesplitst in twee deelgebieden) zijn geen planologisch relevante kabels en leidingen aanwezig. Ook in de nabijheid van het plangebied zijn geen leidingen met gevaarlijke stoffen aanwezig (zie hiervoor ook paragraaf 4.5 van deze plantoelichting). Kabels en leidingen vormen derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

4.12 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

4.12.1 Regelgeving

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is volgens de Wet milieubeheer verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Welke activiteiten dat betreft is aangegeven in het Besluit mer en de daarbij behorende bijlage. In de bijlage is onderscheid gemaakt tussen een:

- C-lijst met m.e.r.-plichtige activiteiten en daarbij behorende drempelwaarden;
- D-lijst met m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten en de daarbij behorende drempelwaarden.

Het doel van de m.e.r. is het milieubelang volwaardig mee te laten wegen bij de vaststelling van deze plannen en besluiten. Een belangrijk product van de m.e.r.-procedure is het milieueffectrapport (MER). Bij sommige besluiten is niet meteen duidelijk of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. In deze grensgevallen moet eerst worden beoordeeld of sprake is van een m.e.r.-plicht. Dit gebeurt door middel van een aparte procedure, de zogenoemde m.e.r.-beoordeling.

Deze m.e.r.-beoordeling is ook vereist voor activiteiten die onder de drempelwaarden van het Besluit m.e.r. liggen. In dat geval gelden er geen vormvoorschriften en is sprake van een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling moet er volgens bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling worden getoetst aan de 3 volgende hoofdcriteria:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

4.12.2 Beoordeling plan

De ontwikkeling van een natuurbegraafplaats, alsook de aanleg van bos, die met het voorliggende bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, betreffen geen activiteiten zoals opgenomen in onderdeel D van de bijlage van het Besluit m.e.r. Het opnemen van een vormvrije m.e.r.-beoordeling en het doorlopen van een m.e.r.-(beoordelings)procedure is niet noodzakelijk. Het plan is op dit punt uitvoerbaar.

4.12.3 Conclusie

Voor dit bestemmingsplan is geen m.e.r.-procedure nodig.

5 JURIDISCHE ASPECTEN

5.1 Inleiding

5.1.1 Algemeen

Dit hoofdstuk geeft inzicht hoe de nieuwe situatie is vertaald in juridisch bindende regels, met hieraan gekoppeld een verbeelding. De regels bevatten het juridische instrumentarium voor de gebruiksmogelijkheden en bouwmogelijkheden. De verbeelding heeft een ondersteunende rol voor de toepassing van deze regels evenals de functie van visualisering van de bestemmingen. De toelichting heeft geen juridisch bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de onderbouwing van het plan en soms voor de uitleg van bepaalde bestemmingen en regels.

Het belangrijkste onderdeel van een bestemmingsplan is de bestemming. Aan alle in het plan begrepen gronden worden ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening bestemmingen toegewezen. Zo nodig worden aan deze bestemmingen regels gekoppeld omtrent het gebruik van de in het plan begrepen gronden en van de zich daarop bevindende opstallen. Naast de bestemmingen kunnen ook dubbelbestemmingen voorkomen. Deze overlappen de 'gewone' bestemmingen en geven eigen regels, waarbij er sprake is van een rangorde tussen de bestemmingen en de dubbelbestemmingen.

Bij bestemmingen kunnen aanduidingen voorkomen met als doel bepaalde zaken nader of specifieker te regelen. Aanduidingen zijn terug te vinden op de (analoge) verbeelding en hebben een juridische betekenis in het bestemmingsplan. Alle overige op de (analoge) verbeelding voorkomende zaken worden verklaringen genoemd. Verklaringen hebben geen juridische betekenis, maar zijn op de (analoge) verbeelding opgenomen om deze beter leesbaar te maken (bijvoorbeeld topografische ondergrond). Verklaringen worden in de digitale verbeelding niet uitgewisseld, waardoor die informatie de burger via de digitale weg niet zal bereiken.

5.1.2 Digitaliseringsvereisten

Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn ook digitaliseringsverplichtingen aan een bestemmingsplan gesteld. De regels en de verbeelding dienen daarom te zijn opgesteld volgens IMRO en SVBP, onderdeel van de zogenaamde RO Standaarden.

IMRO staat voor Informatie Model Ruimtelijke Ordening en heeft betrekking op de inrichting van de ruimtelijke instrumenten van de Wro. Het is het informatiemodel voor het opstellen en het uitwisselen van visies, plannen, besluiten, verordeningen en algemene regels op alle bestuurlijke niveaus. Het model is geschikt voor uitwisseling van informatie tussen de organisaties op het gebied van de ruimtelijke ordening en aanverwante werkterreinen.

SVBP staat voor Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen. Doel van deze standaard is het op vergelijkbare wijze inrichten, vormgeven en verbeelden van bestemmingsplannen en de daarbij behorende uitwerkings- en wijzigingsbesluiten.

Vanaf 1 juli 2013 zijn de RO Standaarden 2012 verplicht. Concreet betekent dit dat nieuwe bestemmingsplannen vanaf die datum volgens deze nieuwe standaard opgesteld en gepubliceerd moeten worden.

Het voorliggende bestemmingsplan is overeenkomstig deze vereisten opgesteld en is hiermee gereed om digitaal beschikbaar te stellen voor eenieder.

5.1.3 Uitspraak ABRS en herstelplan

Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak

Op 15 februari 2023 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan op de beroepen tegen het bestemmingsplan 'De Kalenberg Barchem' zoals dat door de Gemeenteraad werd vastgesteld op 26 april 2021 (ECLI:NL:RVS:2023:587). De beslissing van de Afdeling luidde onder meer:

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het beroep gegrond;*
- II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Lochem van 26 april 2021 tot vaststelling van het bestemmingsplan "De Kalenberg Barchem".*

In de uitspraak worden 12 van de 14 beroepsgronden door de Afdeling bestuursrechtspraak verworpen. Twee beroepsgronden zijn door de Afdeling wel gehonoreerd. In rechtsoverweging 6.3 en rechtsoverweging 10 geeft de Afdeling aan op welke onderdelen het beroep slaagt:

Rechtsoverweging 6.3:

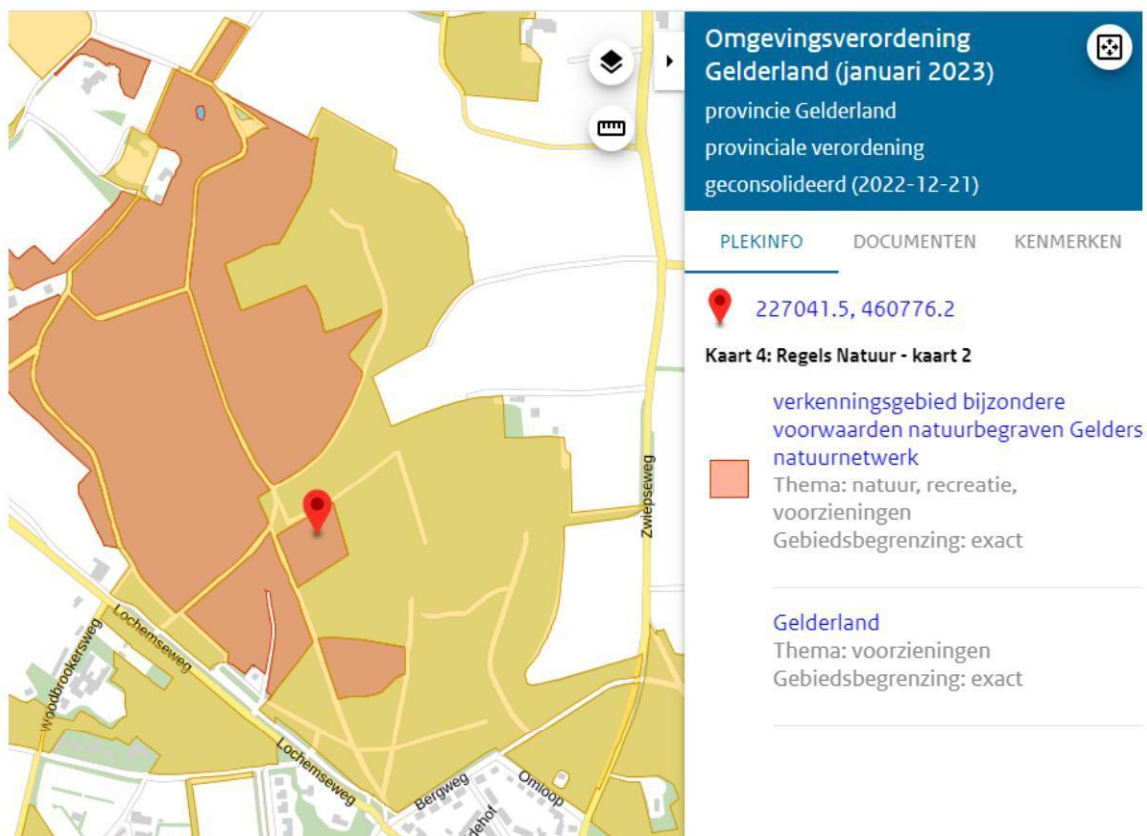
Provinciale Omgevingsverordening

6.3. In het op het moment van de vaststelling van het bestemmingsplan van toepassing zijnde Actualisatieplan 6 Omgevingsverordening zijn de gronden waarop de natuurbegraafplaats is voorzien aangemerkt als 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk'. Uit de tekst van artikel 2.48, aanhef en onder a, volgt dat een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen het 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk' een natuurbegraafplaats mogelijk kan maken onder de voorwaarde dat de initiatiefnemer aantoont dat de bosbodems eerder zijn geroerd en niet meer ongestoord zijn. Uit die letterlijke tekst volgt niet, zoals de raad uit de toelichting op dat artikel afleidt, dat deze bepaling alleen geldt voor oude bosbodems waar op 150 jaar oud kaartmateriaal al bossen waren ingetekend. De tekst van artikel 2.48, aanhef en onder a, is duidelijk en dan kan niet worden teruggevallen op een toelichting. Op grond van artikel 2.48 is alleen maar relevant of de gronden zijn gelegen binnen het 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk'. Dat is hier het geval. Niet is aangetoond dat de bosbodems van de voorziene natuurbegraafplaats eerder zijn geroerd en niet meer ongestoord zijn. Dus is niet voldaan aan artikel 2.48, aanhef en onder a, van de Omgevingsverordening Gelderland. Het betoog slaagt in zoverre.

Het nieuwe bestemmingsplan

In het nieuwe bestemmingsplan wordt dit onderdeel als volgt gerepareerd:

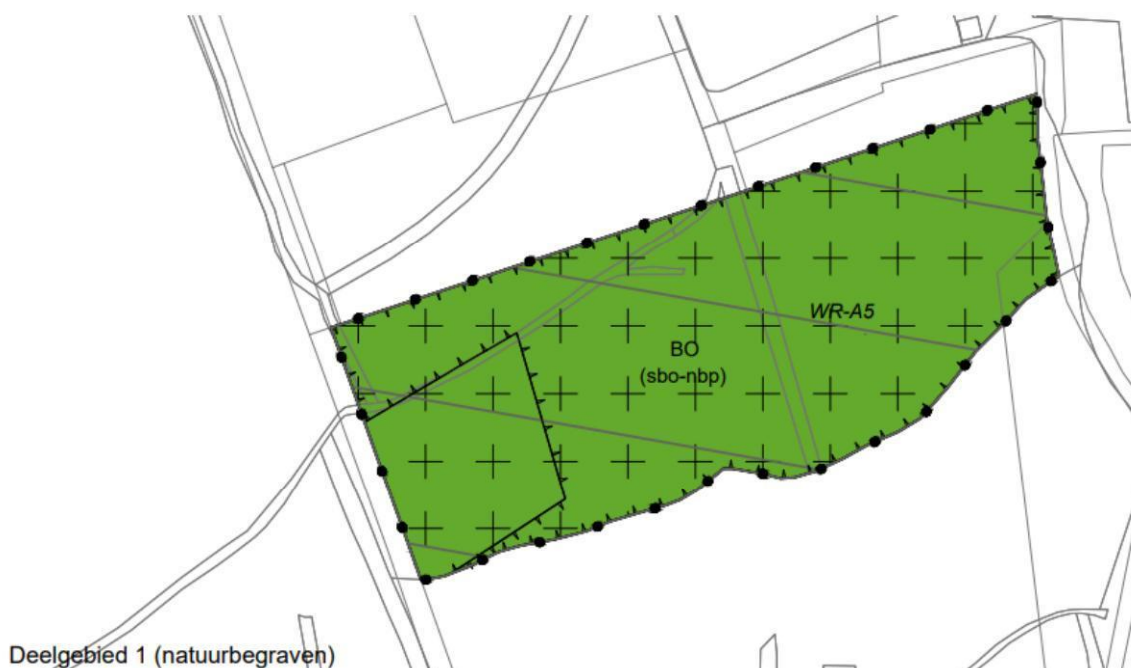
In de Omgevingsverordening Gelderland (geconsolideerde versie januari 2023) is het 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk' aangewezen voor oude bosbodems. In dit gebied is natuurbegraven alleen toegestaan als de gronden eerder zijn geroerd.

Figuur 19 – Ligging 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk', zoals weergegeven in de Omgevingsverordening Gelderland

Op deze gronden is natuurbegraven alleen toegestaan als de bosbodems eerder zijn geroerd en niet meer ongestoord zijn. Nu een verstoring van de bosbodem volgens de Afdeling bestuursrechtspraak niet kan worden aangetoond op basis van oud kaartmateriaal van 150 jaar geleden, is het bestemmingsplan op dit onderdeel aangepast.

Daartoe zijn de gronden die de provincie in de Omgevingsverordening als 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven GNN' heeft aangewezen, uit de aanduiding voor het gebruik als natuurbegraafplaats geknipt. Het natuurbegraven is in dit nieuwe bestemmingsplan "Natuurbegraven op de Kalenberg Barchem" alleen nog mogelijk op de gronden die zijn aangeduid als 'specifieke vorm van bos – natuurbegraafplaats' en die geen deel uit maken van het 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven GNN'. Zie de verbeelding hierna waar de aanduiding 'specifieke vorm van bos – natuurbegraafplaats' niet over het verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven' is gelegd.

Figuur 20 – Vertaling van het 'Verkenninggebied bijzondere voorwaarden natuurbegraven' in het bestemmingsplan.

Het gebied waarbinnen het natuurbegraven nu is toegestaan wordt daardoor verkleind van 3,2 hectare naar 2,7 hectare. Omdat de Gemeenteraad niet meer dan 250 natuurgraven per hectare wil toestaan moeten de regels daartoe ook worden aangepast. Daarin was namelijk vastgelegd dat er op de gronden voor natuurbegraven maximaal 750 natuurgraven mogen worden gerealiseerd. Dat is nu aangepast naar maximaal 250 natuurgraven per hectare.

In artikel 3.3.1, onder c, van de regels is daartoe voorgeschreven dat als strijdig gebruik wordt aangemerkt: het gebruik van de gronden ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats' voor meer dan 250 natuurgraven per hectare.

Rechtsoverweging 10

Kap van bomen

10. De stichtingen en anderen betogen dat in het plan onvoldoende waarborgen zijn opgenomen om te voorkomen dat bij de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats geen afbreuk zal worden gedaan aan de doelstelling om waardevolle bomen te behouden. Daartoe wijzen de stichtingen en anderen er op dat in artikel 3.4.1, aanhef en onder a, van de planregels het verbod op het kappen, vellen of rooien van bomen en houtgewas en het verwijderen van de stobben is opgenomen. Daarop wordt echter in artikel 3.4.2, aanhef en onder e, van de planregels een uitzondering gemaakt. Die houdt in dat dit verbod niet geldt voor werken en/of werkzaamheden ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats' overeenkomstig het Natuurversterkingsplan bosbegraafplaats Justine, Landgoed de Kalenberg, van Eelerwoude van 21 augustus 2020 (hierna: het Natuurversterkingsplan). Het Natuurversterkingsplan is in Bijlage 1 van de planregels opgenomen. De stichtingen en anderen wijzen erop dat in het Natuurversterkingsplan in paragraaf 3.1.3 alleen is opgenomen dat in het

plangebied geen waardevolle bomen worden gekapt. Maar niet is toegelicht wanneer een boom kan worden aangemerkt als waardevol. Ook is in de planregels niet de verplichting neergelegd dat vooraf een toetsing door een ecooloog moet plaatsvinden en is er bijvoorbeeld niet als bijlage bij de plantoelichting een bomenkaart toegevoegd.

10.1. De raad stelt dat het de bedoeling is dat voor de natuurbegraafplaats in het geheel geen bomen worden gekapt. Volgens de raad is alleen bedoeld om in artikel 3.4.2 van de planregels ten behoeve van de natuurbegraafplaats een uitzondering te maken op de in artikel 3.4.1, aanhef en onder c, d en f, van de planregels vermelde verboden op het afgraven of ophogen van gronden, en het graven van poelen, het egaliseren van gronden en het wijzigen van de waterhuishouding. Niet bedoeld is om ten behoeve van de natuurbegraafplaats een uitzondering te maken op het in artikel 3.4.1, aanhef en onder a, van de planregels vermelde verbod op het kappen, vellen of rooien van bomen en houtgewas en het verwijderen van de stobben. De raad verzoekt de Afdeling daarom zelf in de zaak te voorzien door artikel 3.4.2 van de planregels aan te passen.

10.2. Omdat de raad in zoverre erkent dat de planregels aanpassing behoeven, omdat het plan nu meer mogelijk maakt dan de raad heeft bedoeld, moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit in zoverre niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt.

Het nieuwe bestemmingsplan

In het nieuwe bestemmingsplan wordt dit onderdeel als volgt gerepareerd:

Het is niet de bedoeling om bomen te kappen voor de ontwikkeling van het natuurbegraven. Daartoe is in de regels van het bestemmingsplan ook een verbod opgenomen om zonder vergunning bomen te kappen. De uitzondering op dat verbod ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats uitgevoerd volgens het Natuurversterkingsplan, is geschrapt.

3.4.2 Uitzonderingen op het verbod

Het in lid 3.4.1 genoemde verbod geldt niet voor werken en/of werkzaamheden:

(a t/m d)

~~e. ten behoeve van de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bos natuurbegraafplaats' overeenkomstig het Natuurversterkingsplan dat in Bijlage 1 van de regels is opgenomen.~~

Daarmee geldt op alle gronden in het plangebied een verbod om zonder vergunning bomen te kappen. Voor de ontwikkeling en het beheer van de natuurbegraafplaats overeenkomstig het Natuurversterkingsplan geldt geen uitzondering op het kapverbod meer.

Maar door deze koppeling van de ontwikkeling en het beheer aan het Natuurversterkingsplan in artikel 3.4.1, onder e te schrappen, is wel een aanvulling van de regels nodig. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft het beroep tegen de aantasting van de bosbodem namelijk verworpen, onder meer vanwege de bepaling in het Natuurversterkingsplan dat de grond afkomstig uit een graf in dezelfde volgorde wordt teruggestort om de bodemstructuur zo min mogelijk te verstoren.

Voor het graven van een natuurgraf is volgens de Afdeling bestuursrechtspraak dus een koppeling nodig met het Natuurversterkingsplan om te verzekeren dat de grond in dezelfde volgorde wordt teruggestort. Daartoe is artikel 3.4.2, onder f, van de regels van het bestemmingsplan 'Natuurbegraven op de Kalenberg Barchem' aangevuld met de bepaling dat het graven van natuurgraven wordt uitgevoerd overeenkomstig het Natuurversterkingsplan.

Artikel 3.4.2, onder f, vorige bestemmingsplan:

3.4.2 Uitzonderingen op het verbod

Het in lid 3.4.1 genoemde verbod geldt niet voor werken en/of werkzaamheden:
(a t/m e)

- f. die bestaan uit het graven van natuurgraven indien en voor zover het graven plaatsvindt binnen de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats';

Artikel 3.4.2, onder f, nieuwe bestemmingsplan:

3.4.2 Uitzonderingen op het verbod

Het in lid 3.4.1 genoemde verbod geldt niet voor werken en/of werkzaamheden:
(a t/m d)

- e. die bestaan uit het graven van natuurgraven indien en voor zover het graven plaatsvindt binnen de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats', en overeenkomstig het Natuurversterkingsplan in Bijlage 1 van de regels is opgenomen;

Na deze aanpassingen luidt het nieuwe artikel 3.4 van de regels als volgt:

3.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.4.1 Verbod

Het is verboden om op de voor 'Bos' aangewezen gronden zonder een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken en/of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- a. het kappen, vellen of rooien van bomen en houtgewas en het verwijderen van de stobben;
- b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 20 m²;
- c. het afgraven of ophogen van gronden, en het graven van poelen;
- d. het egaliseren van gronden;
- e. het dempen van watergangen en/of waterpartijen;
- f. het wijzigen van de waterhuishouding;
- g. aanleggen van onder- en/of bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen, en de daarmee verband houdende constructies en/of installaties.

3.4.2 Uitzonderingen op het verbod

Het in lid 3.4.1 genoemde verbod geldt niet voor werken en/of werkzaamheden:

- a. die tot het normale onderhoud en beheer worden gerekend;

- b. die nodig zijn voor de realisering van een bouwwerk waarvoor een omgevingsvergunning voor bouwen is verleend of die vergunningvrij kunnen worden gebouwd;
- c. die ten tijde van het van kracht worden van dit bestemmingsplan in uitvoering waren of waarvoor op dat tijdstip reeds een vergunning was verleend;
- d. die reeds moeten worden gemeld in het kader van de Wet natuurbescherming, met uitzondering van rooien, én worden uitgevoerd in het kader van een beheerplan ter versterking van de ecologische waarde van het bos;
- e. die bestaan uit het graven van natuurgraven indien en voor zover het graven plaatsvindt binnen de aanduiding 'specifieke vorm van bos - natuurbegraafplaats', en overeenkomstig het Natuurversterkingsplan in Bijlage 1 van de regels is opgenomen;
- f. die nodig zijn voor de realisatie van de benodigde boscompensatie ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bos - boscompensatie' overeenkomstig het Natuurversterkingsplan dat in Bijlage 1 van de regels is opgenomen.

3.4.3 Voorwaarden voor vergunningverlening

De in lid 3.4.1 genoemde vergunning mag alleen en moet worden geweigerd indien als gevolg van deze werken of werkzaamheden dan wel door de daarvan, hetzij direct hetzij indirect te verwachten gevolgen, de in lid 3.1 genoemde waarden worden aangetast.

5.2 Opbouw regels en verbeelding

5.2.1 Regels

De planregels zijn opgesteld volgens het SVBP2012 en voldoen tevens aan de eisen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die op 1 oktober 2010 in werking is getreden. Daarbij is een standaard hoofdstukindeling aangehouden die begint met Inleidende regels (begrippen en wijze van meten), vervolgens met de bestemmingsregels, de algemene regels (de regels die voor alle bestemmingen gelden) en de overgangs- en slotregels. Daarbij staan de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde.

Ook de regels van een bestemming kennen een standaardopbouw en worden als volgt benoemd:

- Bestemmingsomschrijving;
- Bouwregels;
- Nadere eisen;
- Afwijking van de bouwregels;
- Specifieke gebruiksregels;
- Afwijking van de gebruiksregels;
- Omgevingsvergunning voor de uitvoering van werken, geen bouwwerk zijnde en van werkzaamheden;
- Wijzigingsbevoegdheid.

Opgemerkt wordt dat een bestemmingsregel niet alle elementen bevat, dit verschilt per bestemming.

Naast de SVBP2012 speelt ook de afstemming met het aangrenzende bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010' een belangrijke rol. Vooral de opbouw en formulering van de regels is hierbij van belang.

5.2.2 Analoge verbeelding (plankaart)

Uit de SVBP2012 volgen diverse verplichtingen voor wat betreft de verbeelding, zoals de kleur van de ondergrond (grijs) en minimaal weer te geven aspecten op de ondergrond. Ook de diverse kleuren van de bestemmingen, alsmede de verhouding van de op de verbeelding voorkomende lijndiktes zijn verplicht voorgeschreven.

Voor wat betreft de ondergrond van de verbeelding is gebruik gemaakt van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), waar nodig aangevuld met de Basisregistratie Kadaster (BRK).

5.3 Artikelgewijze toelichting

In deze paragraaf wordt daar waar dat noodzakelijk en nuttig wordt geacht een nadere toelichting gegeven op de artikelen van de regels.

Artikel 1 Begrippen

De begrippen die in het bestemmingsplan gebruikt worden, zijn in dit artikel gedefinieerd. Dit wordt gedaan om interpretatieverschillen te voorkomen. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de begrippen die ook in het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010' zijn gehanteerd.

Wel zijn specifiek in relatie tot voorliggend plan de begrippen 'natuurbegraafplaats' en 'natuurgraf' opgenomen. Deze worden als volgt gedefinieerd:

natuurbegraafplaats:

Terrein dat deel uitmaakt van een natuur- en/of bosgebied, waar lichamen en/of urnen worden begraven en activiteiten van levensbeschouwelijke aard plaatsvinden in relatie tot het begraven van lichamen en/of urnen. Er wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van vergankelijke materialen. Grafmonumenten zoals grafstenen, zerken of grafbeplanting zijn niet toegestaan, enkel een gedenkteken van vergankelijk natuurlijk materiaal.

natuurgraf:

daar waar daadwerkelijk feitelijk is gegraven voor het begraven van een lichaam of een urn ten behoeve van een eeuwigdurende grafrust, waarbij:

1. het begraven van 1 lichaam wordt gerekend als één natuurgraf;
2. het begraven van 4 urnen wordt gerekend als één natuurgraf.

Daarbij wordt opgemerkt dat het begraven van meerdere personen op één locatie niet is toegestaan. Dit betekent ook dat 'bijzetten' niet is toegestaan.

Met andere woorden, nadat een natuurgraf is gedolven moet het vervolgens met rust worden gelaten.

Artikel 2 Wijze van meten

Dit artikel maakt duidelijk hoe de lengte, breedte, hoogte, diepte en oppervlakte en dergelijke van gronden en bouwwerken worden gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard.

Artikel 3 Bos

De bestemming 'Bos' is gebruikt voor zowel de locatie waar het natuurbegraven wordt beoogd (deelgebied 1), alsook de compensatielocatie aan de Larikslaan (deelgebied 2). Deze bestemming is voor een groot deel afgestemd op de regeling uit het bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010'. De gronden zijn daarmee onder andere bestemd voor de instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomend bos/houtopstanden met daaraan eigen natuur- en landschapswaarden. Ditzelfde geldt voor de bouwregels, waarvoor geldt dat uitsluitend bouwwerken (geen gebouwen zijnde) ten dienste van de bestemming zijn toegestaan. Uitgezonderd hierop vormt een machine- en gereedschapsberging voor het beheer en onderhoud van (ten minste 10 hectare aaneengesloten) bos.

Specifiek voor deelgebied 1 is binnen de bestemming 'Bos' de functieaanduiding 'specifieke vorm van bos – natuurbegraafplaats' toegekend. Binnen deze functieaanduiding wordt het delven van natuurgraven mogelijk gemaakt. Om het gebruik van de gronden als natuurbegraafplaats met behoud van de bos/houtopstanden met daaraan eigen natuur- en landschapswaarden te kunnen borgen, is een Natuurversterkingsplan opgesteld. Dit plan, "Natuurversterkingsplan bosbegraafplaats Justine Landgoed de Kalenberg" (Eelerwoude, 21 augustus 2020) toont aan dat natuurontwikkeling en natuurbegraven op deze locatie op een zorgvuldige wijze kunnen samengaan.

Als borging dat het natuurbegraven niet een te grote belasting op het bosgebied heeft en het natuurbegraven ondergeschikt blijft aan de hoofdbestemming bos, is ervoor gekozen om de gronden die daadwerkelijk worden gebruikt voor natuurbegraven, te beperken. Daarbij wordt uitgegaan van een grafdichtheid van maximaal 250 natuurgraven per hectare. Op die wijze zijn op de gronden die zijn aangeduid voor 'specifieke vorm van bos – natuurbegraafplaats' maximaal 750 natuurgraven toegestaan. Dit komt neer op ca. 6,25% van de gronden binnen het plangebied waar daadwerkelijk wordt begraven (uitgaande van een gemiddelde oppervlakte van 2,5 m² per natuurgraf en een totale omvang van ca. 3 hectare voor dit deelgebied). Meer natuurgraven worden als strijdig gebruik aangemerkt. Verder dient er als onderdeel van het plan ook natuurversterking plaats te vinden. Hiervoor is ter plaatse van deelgebied 2 de aanduiding 'specifieke vorm van bos – boscompensatie' opgenomen. Het gebruik van de natuurbegraafplaats is alleen toegestaan als de benodigde natuurversterking is gerealiseerd en in stand wordt gehouden overeenkomstig het reeds genoemde Natuurversterkingsplan. Het Natuurversterkingsplan is als bijlage opgenomen in de regels en maakt derhalve deel uit van het juridisch plan.

Artikel 4 Waarde-Archeologie 3

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van archeologische waarden.

In de regels van deze bestemming, afgestemd op het geldende 'Paraplubestemmingsplan Archeologie', is bepaald dat voor het oprichten bouw bouwwerken en/of het uitvoeren van diverse werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden waarbij de grond geroerd wordt, eerst archeologisch onderzoek moet worden verricht. Uitgezonderd van de vergunningplicht zijn onder meer werken en werkzaamheden die behoren tot het normale onderhoud en beheer van de gronden, evenals werken en werkzaamheden die niet dieper gaan dan 30 cm

onder het bestaande maaiveld of die een oppervlakte hebben van niet meer dan 50 m².

Artikel 5 Waarde-Archeologie 5

De voor 'Waarde-Archeologie 5' aangewezen gronden zijn behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van gronden met een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Binnen de bestemming 'Waarde-Archeologie 5' gelden dezelfde regels als in de bestemming 'Waarde-Archeologie 3' uit artikel 4, met dien verstande dat een oppervlaktegrens voor het uitvoeren van (nader) archeologisch onderzoek geldt van 250 m².

Artikel 6 Anti-dubbelregel

In het Besluit ruimtelijke ordening is hiervoor een standaard bepaling opgenomen. Het besluit verplicht om deze bepaling in het bestemmingsplan op te nemen.

Artikel 7 Algemene bouwregels

In dit artikel is onder meer een regeling opgenomen voor bestaande en afwijkende maatvoeringen, waarmee geregeld is dat deze, wanneer met vergunning gerealiseerd, als uitgangspunt dienen bij nieuwe aanvragen indien deze maatvoeringen afwijken van de maatvoeringen zoals opgenomen in dit bestemmingsplan.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

In deze regel is aangegeven welk gebruik in ieder geval als strijdig met dit bestemmingsplan moet worden aangemerkt en daarmee valt onder het algemene gebruiksverbod in artikel 2.1, lid 1, sub c van de Wabo. Volgens deze bepaling in de Wabo is het verboden om gronden en opstallen te gebruiken in strijd met het bestemmingsplan.

Artikel 9 Algemene aanduidingsregels

In de algemene aanduidingsregels is een gebiedsaanduiding opgenomen ter bescherming van het aanwezige landschapstype, in dit geval het kleinschalig kampenlandschap ('overige zone – landschapstype kleinschalig kampenlandschap') en de stuwwal ('overige zone – landschapstype stuwwal'). Deze aanduiding is van belang bij eventuele afwijkingen en de verlening van omgevingsvergunningen voor werken en werkzaamheden en is ongewijzigd overgenomen uit het aangrenzende bestemmingsplan 'Buitengebied Lochem 2010'.

Overigens zijn de aanduidingen 'overige zone - beschermingszone natte landnatuur' en 'reconstructiewetzone – extensiveringsgebied' niet meer meegenomen vanuit het geldende bestemmingsplan. Deze hadden vooral een nadere beschermingsregeling voor de bestemming 'Agrarisch'. Deze agrarische bestemming komt niet meer voor, en daarom is het niet zinvol om deze in voorliggend plan mee te nemen.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

In de algemene afwijkingsregels is onder meer een mogelijkheid opgenomen om met maximaal 10% af te wijken van de voorgeschreven maatvoering. Dit is met name bedoeld om tegemoet te kunnen komen aan tussentijdse wijzigingen van het Bouwbesluit, zodat hiervoor het bestemmingsplan niet hoeft te worden herzien.

Artikel 11 Overige regels

Door de inwerkingtreding van de 'Reparatiewet BZK 2014' (Staatsblad 2014, 458) per 29 november 2014 is de bouwverordening voor het bestemmingsplan niet meer van toepassing. Regelingen met betrekking tot parkeren dienen daarom in het bestemmingsplan te worden opgenomen. Daartoe is de regeling van de parkeerbepaling in de bouwverordening nu materieel overgenomen in dit bestemmingsplan. Een en ander leidt niet tot een inhoudelijke wijziging van de beoogde toetsing. Aan het Besluit ruimtelijke ordening is mede in verband met het intrekken van toetsing aan de bouwverordening de mogelijkheid opgenomen om voor de invulling van de eis van voldoende parkeren in concrete situaties gebruik te maken van beleidsregels (zie artikel 3.1.2 lid 2 onder a Bro), zoals dit ook onder de werking van de bouwverordening mogelijk was. Omdat de gemeente Lochem recent over een 'eigen' parkeernota beschikt (de 'Nota parkeernormen 2020' van 22 september 2020, en vastgesteld door de gemeenteraad op 16 november 2020), wordt in dit artikel verwezen naar die parkeernota.

Artikel 12 Overgangsrecht

Deze overgangsregels zijn overgenomen uit het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), en toegespitst op de Wabo. De grootste verandering ten opzichte van de tot voorheen gebruikelijke overgangsregels is dat de peildatum voor bouwen en gebruik, gelijk is getrokken. Ook voor het bouwen is nu de datum van inwerkingtreding van het bestemmingsplan beslissend. Dat was voorheen de datum van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. De wetgever heeft met die gelijkschakeling beoogd eenduidigheid te scheppen.

Bij het tenietgaan van bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen bestaat de mogelijkheid om terug te bouwen. Onder een calamiteit wordt hier verstaan: een verwoesting door een onvermijdelijk, eenmalig, buiten schuld van de indiener van de bouwaanvraag veroorzaakt onheil.

Artikel 13 Slotregel

Hier is bepaald hoe de regels van dit bestemmingsplan aangehaald kunnen worden.

6 UITVOERBAARHEID

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Tegelijkertijd met de vaststelling van een bestemmingsplan moet een exploitatieplan (ex. art. 6.12 Wro) worden vastgesteld. Op basis van het exploitatieplan kunnen (plan)kosten worden verhaald.

Een exploitatieplan hoeft niet opgesteld te worden als het kostenverhaal 'anderszins verzekerd' is, door middel van bijvoorbeeld anterieure overeenkomsten of als de gemeente eigenaar is van de gronden. Eveneens hoeft geen exploitatieplan te worden opgesteld als:

- Er geen sprake is van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, lid 1 van de Wro;
- Het totaal der exploitatiebijdragen dat met toepassing van artikel 6.19 van de Wro kan worden verhaald, minder bedraagt dan € 10.000,-;
- Er geen verhaalbare kosten zijn als bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, van het Bro;
- De verhaalbare kosten, bedoeld in artikel 6.2.4, onderdelen b tot en met f, van het Bro, uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen.

Met het voorliggende bestemmingsplan wordt natuurbegraven op een bosperceel met een omvang van ca. 2,7 hectare noordelijk van de kern Barchem planologisch mogelijk gemaakt. Daarbij worden de bosgronden elders in Barchem, op een perceel aan de Larikslaan, in een omvang van 3 hectare gecompenseerd.

Deze voorgenomen ontwikkeling betreft een particulier initiatief van de Stichting Beheer Landgoed De Kalenberg. De financiering van alle kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het bestemmingsplan, komen dan ook voor rekening van initiatiefnemer. Hierdoor zijn er geen kosten voor de gemeente aan de ontwikkeling verbonden. De gemeente zal met de initiatiefnemer een overeenkomst afsluiten inzake het kostenverhaal en planschade. Het kostenverhaal is daardoor anderszins verzekerd, waardoor het vaststellen van een exploitatieplan niet nodig is.

Geconcludeerd kan worden dat het vaststellen van een exploitatieplan niet noodzakelijk is en het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro

Provincie Gelderland:

In het kader van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is het concept ontwerp bestemmingsplan 'Natuurbegraven op de Kalenberg' met de provincie besproken.

Volgens de provincie voldoet het plan aan de voorwaarden qua aantal graven en benodigde compensatie van de Provinciale omgevingsverordening. Wel wordt er op gewezen dat in de definitie van een natuurbegraafplaats ten onrechte sprake is van het bewaren van urnen en het gebruik van onbehandelde en/of onbewerkte

natuurlijke materialen. Dat moet volgens de Provinciale Omgevingsverordening zijn het begraven van urnen en het gebruik van vergankelijke materialen.

Verder dient artikel 3.4.1, onder b van de regels van het bestemmingsplan te worden aangepast omdat er volgens de Provinciale Omgevingsverordening in het geheel geen verhardingen zijn toegestaan.

Antwoord gemeente: Het plan zal overeenkomstig de opmerkingen worden aangepast.

Waterschap Rijn en IJssel:

In het wettelijke vooroverleg heeft het Waterschap Rijn en IJssel aangegeven dat de watertoets en locatie zijn bekeken en dat de conclusie is dat er geen waterbelang is voor deze ontwikkeling. Er is sprake van een functieverandering waarbij er geen of nauwelijks (minder dan 500m²) toename van verharding is. Er zijn geen watergangen of persleidingen in of nabij het plangebied. Ook ligt het plangebied op ruime afstand van het grondwaterbeschermingsgebied van de drinkwaterwinlocatie Lochem.

6.2.2 Zienswijzen ontwerpbestemmingsplan

De formele bestemmingsplanprocedure start met de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan. Volgens artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening is op de voorbereiding van een bestemmingsplan het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat het college van burgemeester en wethouders het ontwerp van het te nemen besluit, met de daarop betrekking hebbende stukken, voor een periode van 6 weken ter inzage dient te leggen. Gedurende deze periode kan een ieder zienswijzen naar voren brengen.

In dit kader heeft het ontwerpbestemmingsplan 'Natuurbegraven op De Kalenberg Barchem' vanaf 28 september 2023 tot en met 8 november 2023 (zes weken) ter inzage gelegen

In deze periode zijn 96 zienswijzen ingediend. De ingekomen zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een gemeentelijk antwoord in een aparte 'Nota van zienswijzen'. Deze nota is opgenomen als bijlage bij de toelichting.

Naar aanleiding van de zienswijzen is het bestemmingsplan op enkele onderdelen aangepast. Voor een overzicht van de aanpassingen wordt verwezen naar de 'Nota van zienswijzen'.

Bijlagen bij Toelichting

